

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Νοεμβρίου 1998

σχετικά με ενίσχυση της Γερμανίας υπέρ της *InfraLeuna Infrastruktur und Service GmbH*

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(1998) 3840]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(1999/646/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 15 Απριλίου 1997, η Επιτροπή ανακοίνωσε με επιστολή στις γερμανικές αρχές την απόφασή της στις 12 Μαρτίου 1997 να κινήσει τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ. Ατία αποτέλεσαν αμφιβολίες κατά πόσον τα μέτρα του Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (στο εξής BvS) ύψους 765 εκατ. DEM και του ομόσπονδου κράτους Σαξονίας-Ανχάλτ ύψους 300 εκατ. DEM υπέρ της *InfraLeuna Infrastruktur und Service GmbH* (στο εξής *InfraLeuna*) θα πρέπει να θεωρηθούν ενισχύσεις και κατά πόσον τα μέτρα αυτά είναι ενδεχομένως συμβιβάσιμα με την κοινή αγορά.

Η απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ⁽¹⁾. Ζητήθηκε από τα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους να αποστείλουν τις παρατηρήσεις τους για την εν λόγω υπόθεση. Στις 14 Αυγούστου 1997, οι γερμανικές αρχές έστειλαν με επιστολή τις απόψεις τους σχετικά με την εν λόγω απόφαση.

Στις 28 Αυγούστου 1997 διαβιβάστηκαν με επιστολή στις γερμανικές αρχές οι παρατηρήσεις ενός κράτους μέλους, τριών συνδέσμων βιομηχανίας και τεσσάρων επιχειρήσεων που έλαβε η Επιτροπή μετά την κίνηση της διαδικασίας. Στις 17 Νοεμβρίου 1997, οι γερμανικές αρχές απέστειλαν με επιστολή τις απόψεις τους σχετικά με τις εν λόγω παρατηρήσεις.

Την 14η Μαΐου 1997, 1η Δεκεμβρίου 1997 και 18η Μαρτίου 1998, η Επιτροπή έθεσε στις γερμανικές αρχές ερωτήματα που προέκυψαν σχετικά με την υπόθεση. Οι γερμανικές αρχές απάντησαν με επιστολή στις 14 Αυγούστου 1997 καθώς και με τις επιστολές στις 9 Ιανουαρίου 1998 και 10 Ιουλίου 1998. Για την περαιτέρω διευκρίνιση της υπόθεσης και των σχετικών λεπτομερειών πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις μεταξύ των γερμανικών αρχών και της Επιτροπής στις 7 και 8 Ιουλίου 1997 στη *Leuna* καθώς και στις 30 Απριλίου 1998 και 28 Ιουλίου 1998 στις Βρυξέλλες.

II. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Από τις προαναφερθείσες επιστολές και με βάση τις πληροφορίες που παρείχαν οι γερμανικές αρχές κατά τη διάρκεια των προαναφερθέντων συσκέψεων προκύπτουν τα εξής:

1. Ιστορικό

Η παρούσα υπόθεση αφορά την ιδιωτικοποίηση της υποδομής του χημικού συγκροτήματος *Leuna* στη Σαξονία-Ανχάλτ, περιοχή επιλέξιμη για ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 92 παράγραφος 3, στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 196 της 26.6.1997, σ. 3.

⁽²⁾ Αποφάσεις της Επιτροπής N 464/93 SG(94) D/5633 της 22ας Απριλίου 1994 και N 613/96 SG(97) D/488 της 23ης Ιανουαρίου 1997, που ισχύουν μέχρι το τέλος του 1999.

Απασχολώντας περίπου 90 000 εργαζόμενους, η χημική βιομηχανία αποτελούσε έναν από τους σημαντικότερους βιομηχανικούς κλάδους στην πρώην Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας. Η χημική βιομηχανία ήταν εγκατεστημένη στη Σαξονία-Ανχάλτ και στη Σαξονία, αποτελώντας το λεγόμενο «Chemiedreieck» (χημικό τρίγωνο). Η ιδιαιτερότητα οφείλεται στο γεγονός ότι η παραγωγή χημικών προϊόντων ήταν συγκεντρωμένη σε λίγες γιγαντιαίες κρατικές επιχειρήσεις που ήταν αλληλοσυνδεδεμένες και, όσον αφορά την προμήθεια πρώτων υλών, ενδιάμεσων προϊόντων, ενέργειας και λοιπά, αλληλοεξαρτώμενες. Απασχολώντας 26 000 εργαζόμενους, η χημική βιομηχανία στη Leuna αποτελούσε ένα σημαντικό τμήμα του χημικού τριγώνου.

Μετά την ενοποίηση της Γερμανίας το 1990, η Treuhandanstalt (στο εξής THA) άρχισε τις προσπάθειές της να ιδιωτικοποιήσει τη χημική βιομηχανία. Αρχικά ήταν αναγκαία η δημιουργία οικονομικών μονάδων που, ανάλογα με το μέγεθός τους, θα μπορούσαν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον ενός δυνητικού αγοραστή. Έτσι, η THA δημιούργησε το 1990 στη Leuna τη LEUNA WERKE AG ως διάδοχο της «επιχείρησης λαϊκής ιδιοκτησίας». Στην αρχή του 1994 αυτή μετατράπηκε στη LEUNA-WERKE GmbH (στο εξής LWG) και τον Ιούνιο του 1994 αποσπασήκε η LEUNA-WERKE Standortservice GmbH (στο εξής LWS) που διέθετε επιτόπου την αναγκαία υποδομή και παρείχε τις απαιτούμενες υπηρεσίες στις εγκατεστημένες μονάδες παραγωγής. Συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι δρόμοι της περιοχής, γέφυρες αγωγών, πυροσβεστική υπηρεσία, η εγκατάσταση υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, το σύστημα παροχής νερού ύδατος, το σύστημα αποχέτευσης, οι υπηρεσίες εργαστηρίου, τηλεπικοινωνιών και παροχής ενέργειας, αερίου και ύδατος.

2. Οι προσπάθειες ιδιωτικοποίησης που κατέβαλε η THA

Το αρχικό σχέδιο της THA ήταν να πωλήσει το σύνολο των εγκαταστάσεων της Leuna, συμπεριλαμβανομένων των υφισταμένων εγκαταστάσεων υποδομής, ως ενιαία επιχείρηση, και η LEUNA WERKE AG δημοπρατήθηκε το 1991-1992 με διεθνή, ανοικτή, διαφανή και άνευ όρων διαδικασία υποβολής προσφορών. Δεν υπήρξε όμως επενδυτής διατεθειμένος να αναλάβει μια χημική βιομηχανία αυτού του μεγέθους. Επιπλέον, οι εγκαταστάσεις ήταν σε κακή κατάσταση, έτσι ώστε να απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις και εκτεταμένα μέτρα για την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον.

Συνεπεία αυτού, η THA τροποποίησε το σχέδιο της και έθεσε πλέον ως στόχο τον διαχωρισμό των διαφόρων τομέων της παραγωγής και τη χωριστή ιδιωτικοποίησή τους. Τα μεμονωμένα τμήματα δημοπρατήθηκαν με ανοικτή, διαφανή και άνευ όρων διαδικασία υποβολής προσφορών και μέχρι το τέλος του 1994 συνάφθηκαν συνολικά 97 συμβάσεις ιδιωτικοποίησης. Οι διάφοροι τομείς παραγωγής χημικών προϊόντων πωλήθηκαν σε πολυάριθμους επενδυτές (μεταξύ άλλων, UCB, Rhône Poulenc και DOW). Οι μεγαλύτεροι επενδυτές του χημικού κλάδου στην εγκατάσταση ήταν η Linde AG που ανέλαβε την παραγωγή βιομηχανικών αερίων και η Carroleuna GmbH, 100% θυγατρική του ομίλου DOMO, [...] (*), η οποία αγόρασε τις εγκαταστάσεις παραγωγής καπρολακτάμης.

Ενώ οι περισσότεροι τομείς της παραγωγής κατέστη δυνατό να πωληθούν και, κατά συνέπεια, αυξήθηκε σημαντικά η παραγωγική

δραστηριότητα, η υποδομή της εγκατάστασης παρέμεινε στην ιδιοκτησία της THA, η οποία την λειτουργούσε μέσω της θυγατρικής της LWS.

Για την περαιτέρω διαχείριση της υποδομής υπήρχαν βασικά δύο εναλλακτικές: πρώτον, θα μπορούσε να υπάρξει παρέμβαση του δημοσίου (ομόσπονδο κράτος, τοπική αυτοδιοίκηση ή κρατικές επιχειρήσεις). Δεύτερον, υπήρχε η δυνατότητα ανεύρεσης ιδιώτη αγοραστή. Για την αξιολόγηση των απαιτήσεων της εγκατάστασης και της βέλτιστης λύσης, η THA χρησιμοποίησε το 1992 διεθνώς γνωστές επιχειρήσεις συμβούλων στις οποίες ανατέθηκε η εκπόνηση μελετών για την εγκατάσταση. Ταυτόχρονα καταβλήθηκαν ορισμένες προσπάθειες ώστε να πεισθεί το ομόσπονδο κράτος Σαξονία-Ανχάλτ και η κοινότητα Leuna να αναλάβουν την υποδομή. Οι διαπραγματεύσεις διακόπηκαν τελικά εφόσον έγινε σαφές ότι ούτε το κράτος ούτε η κοινότητα ήταν διατεθειμένες να αναλάβουν τη διαχείριση των εγκαταστάσεων.

Κατά συνέπεια, μόνη δυνατότητα απέμεινε η πώληση σε ιδιώτη επενδυτή ή η συνέχιση της διαχείρισης της υποδομής από την ίδια την THA. Η THA έπρεπε να λάβει υπόψη της ότι η προηγηθείσα διαδικασία δημοπρατήσεως απέδειξε ότι κατά κανόνα, οι επενδυτές δεν επιδεικνύουν ενδιαφέρον για την ανάληψη της υποδομής και ότι λόγω του μεγέθους της εγκατάστασης και τους σχετικούς εξειδικευμένους κλάδους παραγωγής θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως υποψήφιοι για να αναλάβουν τη λειτουργία λίγες μόνον επιχειρήσεις. Επιπλέον, δεν ήταν σαφές ποια εναλλακτική ήταν περισσότερο κατάλληλη για την εγκατάσταση. Δηλαδή, εάν θα έπρεπε να καταβληθούν προσπάθειες έτσι ώστε να πωληθεί το σύνολο της υποδομής σε έναν μόνον επενδυτή ή να χωριστεί αυτή σε διάφορα τμήματα και να πωληθεί σε διάφορους επενδυτές.

Κατά συνέπεια, η THA άρχισε το 1992 απευθείας επαφές με επιχειρήσεις που διέθεταν την απαραίτητη τεχνογνωσία και ειδικές γνώσεις στο χημικό κλάδο. Οι σημαντικές επιχειρήσεις του χημικού κλάδου και ιδίως οι επιχειρήσεις που ήταν ήδη εγκατεστημένες στην περιοχή είχαν τη δυνατότητα να επισκεφθούν την περιοχή, η LWS επέτρεψε στους ενδιαφερόμενους, στα πλαίσια διαδικασίας due diligence⁽³⁾, λεπτομερή εξέταση⁽⁴⁾ των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, και τους παραχώρησε λεπτομερή στοιχεία για την περιοχή και τις προαναφερθείσες μελέτες. Με τη διαδικασία αυτή η THA είχε την ελπίδα να κινήσει το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για την περιοχή και να τις παρακινήσει ταυτόχρονα για την εξεύρεση πρακτικά εφαρμόσιμης λύσης.

Κατά το χρονικό διάστημα από το τέλος του 1992 έως το τέλος του 1994, η THA είχε διαπραγματεύσεις με τρεις σοβαρούς ενδιαφερόμενους για την πώληση του συνόλου της υποδομής: με μία κοινοπραξία αποτελούμενη από την Thyssen, τη VEW και τη Steag, με τη Mannesmann AG και με τη γαλλική Compagnie Générale des Eaux (CGE). Οι διαπραγματεύσεις όμως δεν κατέληξαν σε θετικό αποτέλεσμα διότι δεν υποβλήθηκε καμία κατάλληλη προσφορά. Ουδείς ήταν διατεθειμένος να αναλάβει το σύνολο της υποδομής και τα τμήματα που δεν είχαν ενδιαφέρον από οικονομική άποψη, όπως δρόμοι και γέφυρες αγωγών, θα παρέμεναν στην THA. Επιπλέον, οι ενδιαφερόμενοι δεν ήθελαν να αποδεχθούν καμία εξασφάλιση έναντι μιας de facto μονοπωλιακής

(*) Ορισμένα τμήματα της παρούσας απόφασης διατυπώθηκαν κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου. Τα τμήματα αυτά περικλείονται σε αγκύλες και επισημαίνονται με έναν αστερίσκο.

⁽³⁾ Δέουσα επιμέλεια κατά το χειρισμό.

⁽⁴⁾ Στους ενδιαφερόμενους παραχωρήθηκε δυνατότητα να εξετάσουν λεπτομερώς όλα τα επιχειρηματικά έγγραφα ώστε να μπορούν να υποβάλουν προσφορά αλλά δεσμεύθηκαν ταυτόχρονα να μην προβούν σε καταχρηστική εκμετάλλευση των γνώσεων αυτών.

θέσης (για παράδειγμα, την παροχή ενέργειας και ύδατος) και δεν ήταν διατεθειμένοι να αναλάβουν τον κίνδυνο για την ανάπτυξη της περιοχής της εγκατάστασης και την τροφοδότηση των μεγάλων πελατών, οι οποίοι ενδεχομένως θα προτιμούσαν να εξεύρουν ατομικές λύσεις. Απεδείχθη τελικά ότι με την ανάληψη του συνόλου της υποδομής από έναν ενδιαφερόμενο, η ιδιωτικοποίηση των εγκαταστάσεων της περιοχής ήταν πολύ ακριβότερη και ότι θα κινδύνευε ενδεχομένως η έκβασή της.

Παράλληλα με τις προσπάθειες ιδιωτικοποίησης του συνόλου της υποδομής, η THA άρχισε στις αρχές του 1994 διαπραγματεύσεις με διάφορους επενδυτές για την πώληση μεμονωμένων τμημάτων. Αλλά και αυτές οι προσπάθειες εγκαταλείφθηκαν στο τέλος του 1994 διότι πολλοί ενδιαφερόμενοι απαιτούσαν εγγυήσεις όσον αφορά τον κύκλο εργασιών που δεν ήταν δυνατό να παραχωρηθούν, απεδείχθη ότι δεν συμφέρει η πώληση διαφόρων τμημάτων, ότι δεν ήταν δυνατός ο συντονισμός των χωριστών δημοπρατήσεων και ότι δεν προέκυπτε οικονομικό όφελος ούτε για την THA ούτε για την περιοχή.

Λόγω της διαφαινόμενης αποτυχίας των διεξαγόμενων διαπραγματεύσεων, η THA συγκάλυψε, στις αρχές του 1994, διάσκεψη των παραγόντων της περιοχής με σκοπό να προωθήσει την ιδιωτικοποίηση και για να εκφραστούν ιδέες για νέες προσεγγίσεις. Οι επιχειρήσεις της περιοχής κλήθηκαν να αναπτύξουν και να συζητήσουν διάφορες προσεγγίσεις. Επιπλέον, συμμετείχαν η Thyssen-Sonnenberg και η Westdeutsche Instandhaltungsgesellschaft (WIG), που εξεδήλωσαν ενδιαφέρον για τις εργασίες εκκαθάρισης και αποκατάστασης. Από τη διάσκεψη αυτή προέκυψε η προσέγγιση μίας ενιαίας εταιρείας υποδομής στην οποία θα συμμετείχαν οι επιχειρήσεις της περιοχής και η οποία, πέραν της απλής εκμετάλλευσης και αναδιάρθρωσης της υποδομής, θα αναλάμβανε την ανάπτυξη της περιοχής και την ιδιωτικοποίηση των υπολοίπων γηπέδων και τμημάτων των επιχειρήσεων. Όμως, παρά το ότι η προσέγγιση καθορίστηκε από κοινού, οι επιχειρήσεις εμφανίστηκαν ιδιαίτερα διστακτικές για να αναλάβουν μετοχές της επιχείρησης για την υποδομή. Στη συνέχεια, μόνον η Linde και η Carroleuna ήταν διατεθειμένες να συμμετέχουν σε διαπραγματεύσεις για τη συμμετοχή τους στην επιχείρηση για την υποδομή. Έτσι, τον Οκτώβριο του 1994 υπογράφηκε δήλωση προθέσεων και το Νοέμβριο του 1994 προσυμφωνήθηκε η πώληση του 51% των μετοχών της επιχείρησης υποδομής που επρόκειτο να ιδρυθεί. Η εν λόγω επιχείρηση ιδρύθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1995 με την επωνυμία InfraLeuna Infrastruktur und Service GmbH και άρχισε τη δραστηριότητά της την 1η Ιανουαρίου 1996. Στις 22 Μαΐου 1996 υπογράφηκε η σύμβαση ιδιωτικοποίησης με τη Linde και τη Carroleuna (με αναδρομική ισχύ από 1η Ιανουαρίου 1996). Με τον τρόπο αυτό, η Carroleuna και η Linde ανέλαβαν εκάστη το 25,5% των μετοχών της InfraLeuna ενώ το 49% των μετοχών παρέμεινε στο BvS, διάδοχο της THA. Το καταβληθέν συνολικά ποσό των 1,53 εκατ. DEM αντιστοιχούσε στο 51% του μετοχικού κεφαλαίου της InfraLeuna ύψους 3 εκατ. DEM. Σκοπός είναι να πειστούν και άλλοι επενδυτές της περιοχής να αναλάβουν το μερίδιο του BvS και, τελικά, να συμμετέχουν στην InfraLeuna κατά το δυνατόν όλες οι επιχειρήσεις της περιοχής.

3. Περιγραφή του σχεδίου

Η THA ανέλαβε την ιδιωτικοποίηση με βάση τα δεδομένα της περιοχής και έτσι, η Leuna χαρακτηρίζεται από ένα συγκρότημα

διαφορετικών, από νομική άποψη ανεξάρτητων, χημικών επιχειρήσεων. Η διασύνδεσή τους είναι πολύ περισσότερο πολύπλοκη από τη διασύνδεση επιχειρήσεων σε συνήθεις βιομηχανικές περιοχές λόγω της εν μέρει υφιστάμενης αμοιβαίας εξάρτησης, των πολυαριθμών δικτύων υποδομής (ιδίως αγωγών και γεφυρών αγωγών) σε συνδυασμό με τις εγκαταστάσεις σύνδεσης (οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, δίκτυα αποχέτευσης, διατάξεις παροχής ενέργειας). Οι εγκατεστημένες στην περιοχή επιχειρήσεις παραγωγής εξαρτώνται από τον εφοδιασμό με διάφορες πρώτες ύλες και, κατά συνέπεια, από την ύπαρξη αποδοτικής υποδομής που επιτρέπει τον εφοδιασμό. Επειδή δεν είχε εξασφαλισθεί ο εφοδιασμός σε διάφορους τομείς (όπως ενέργεια, αέρια, κ.λπ.), οι αγοραστές, στα πλαίσια της ιδιωτικοποίησης, έδωσαν ως προϋπόθεση την εγγύηση από πλευράς THA/BvS όσον αφορά την παροχή διαφόρων υπηρεσιών. Έτσι, με την πρόοδο της ιδιωτικοποίησης, δημιουργήθηκε ένα ιδιαίτερα περίπλοκο σύνολο συμβάσεων με το οποίο το BvS ανέλαβε εκτεταμένες υποχρεώσεις έναντι των διαφόρων επενδυτών. Οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις ήταν όμως, ύστερα από 40 έτη κεντρικά προγραμματιζόμενης οικονομίας, σε κακή κατάσταση και ήταν αναγκαία η εκ βάθρων ανακαίνιση και εξυγίανση. Εν τω μεταξύ έπρεπε να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα η εξυγίανση καθώς και η ιδιωτικοποίηση και ανάπτυξη της περιοχής με την εγκατάσταση και άλλων επιχειρήσεων.

Από την άλλη πλευρά, οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις είχαν συμφέρον να προσφέρεται η υποδομή σε ελκυστικό επίπεδο κόστους και επιπλέον, με τη διάρθρωση των επιχειρήσεων στην περιοχή, αφενός μεν να εξασφαλιστεί ο εφοδιασμός με ορισμένα ενδιάμεσα προϊόντα ή αρχικές πρώτες ύλες αναγκαίες για την παραγωγή τους, αφετέρου δε να υπάρχουν επιχειρήσεις για να διαθέτουν τα δικά τους προϊόντα στην περιοχή.

Η ανευρεθείσα λύση ήταν η περισσότερο ενδειγμένη για να ικανοποιηθεί αυτές τις ιδιαιτερότητες της περιοχής και για να ικανοποιηθεί ταυτόχρονα τα συμφέροντα του BvS καθώς και αυτά των επενδυτών. Η InfraLeuna θα αναλάβει την αναδιάρθρωση και τις επενδύσεις τις αναγκαίες για την ανακαίνιση και τον εκσυγχρονισμό της υποδομής της περιοχής. Θα συνεχίσει την ανάπτυξη της περιοχής και θα καταβάλλει προσπάθεια για την εξεύρεση νέων επενδυτών ώστε να καταστεί δυνατό να πωληθούν τα γήπεδα και οι παραγωγικές μονάδες που απέμειναν. Για τον σκοπό αυτό μεταβίβαστηκαν στην InfraLeuna κατάλληλα κτίρια και γήπεδα μέσα στην περιοχή (συνολικά περίπου 190 εκτάρια της λεγόμενης επιφάνειας εγκατάστασης). Πέραν τούτου θα παρέχει τη λειτουργική υποδομή και τις αναγκαίες υπηρεσίες στην περιοχή και θα επιτρέπει έτσι την ανταλλαγή και μεταφορά αγαθών ενώ ταυτόχρονα θα εξασφαλίζει τον εφοδιασμό των επιχειρήσεων. Η φάση αναδιάρθρωσης θα περατωθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Οι επενδυτές είναι υποχρεωμένοι, σχεδόν με τη μορφή συνεταιριστικής ένωσης, να σχεδιάζουν και να οργανώνουν τη δική τους υποδομή. Η συμμετοχή τους προσφέρει στην InfraLeuna την απαραίτητη εμπειρογνομosύνη και τεχνογνωσία. Κατά συνέπεια, είναι σε θέση να κρίνουν ποιες παραγωγές αρμόζουν στη συνολική διάρθρωση προκειμένου να συμπληρώνεται κατάλληλα η διάρθρωση των παραγωγών στην περιοχή. Η μικρή απόστασή τους από την περιοχή εξασφαλίζει ότι η προσφορά υπηρεσιών καλύπτει τις πραγματικές ανάγκες, ότι αποφεύγονται εγκαταστάσεις που δεν είναι απαραίτητες και ότι, κατά συνέπεια, μειώνεται το κόστος.

Λόγω θέσης τους, αφενός μεν ως τελικοί αγοραστές αφετέρου δε ως προμηθευτές (μέτοχοι της InfraLeuna), έχουν συμφέρον να διατηρούν τις τιμές σε χαμηλό επίπεδο και ταυτόχρονα να προσφέρουν τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες καλύπτοντας το κόστος. Πέραν τούτου, έχουν ιδιαίτερο συμφέρον από τις επιπτώσεις της περαιτέρω ενοποίησης μέσω της επιτυχημένης και ισόρροπης ανάπτυξης της περιοχής με την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων διότι τούτο επιτρέπει την αυξημένη διάθεση των δικών τους προϊόντων και τον εφοδιασμό τους με ύλες απαραίτητες για την παραγωγή τους με χαμηλό κόστος.

Το σχέδιο παρείχε στο BvS τη δυνατότητα να μεταβιβάσει στην InfraLeuna και να της αναθέσει την υλοποίηση της ανειλημμένης υποχρέωσης ιδιωτικοποίησης, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών καθήκοντων. Επιπλέον, η InfraLeuna ανέλαβε τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και εφοδιασμού από την LWS και την LWG, που συνάφθηκαν στα πλαίσια των ιδιωτικοποιήσεων και, κατά συνέπεια, τις απάλλαξε από τις υποχρεώσεις τους έναντι των εγκατεστημένων επενδυτών.

Βάση του αναπτυχθέντος σχεδίου και απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία του αποτελούσαν επομένως τα εκάστοτε συμφέροντα των συμμετεχόντων: αφενός μεν το BvS έπρεπε να φέρει σε πέρας τη δημόσια αποστολή του για την ιδιωτικοποίηση και να εκτελέσει τις συμβάσεις που ανέλαβε κατά τη διάρκεια αυτής της ιδιωτικοποίησης, αφετέρου δε οι επιχειρήσεις της περιοχής είχαν ανάγκη από μια υποδομή που μπορούσε να λειτουργεί με αποδεκτή τιμή καθώς και από την κατάλληλη σχεδιασμένη εγκατάσταση νέων επενδυτών. Το BvS ενδιαφερόταν να διατηρήσει το κόστος της ανάπτυξης όσο το δυνατόν μικρότερο και ταυτόχρονα να εξασφαλίσει ότι ο φορέας για την εκμετάλλευση της υποδομής δεν θα προχωρούσε σε εκμετάλλευση της «μονοπωλιακής» θέσης του. Την εξασφάλιση αυτή μπορούσαν να παρέχουν μόνον επιχειρήσεις που ήταν οι ίδιες εγκατεστημένες στην περιοχή διότι η αύξηση της τιμής των υπηρεσιών της InfraLeuna και η δημιουργία και εκμετάλλευση μονοπωλιακής θέσης είναι αντίθετη προς τα συμφέροντά τους.

Πέραν του γεγονός ότι η Caproleuna και η Linde ήταν οι μοναδικές επιχειρήσεις στην περιοχή, οι οποίες έδειξαν αρχικά ενδιαφέρον για τη συμμετοχή στην InfraLeuna, αποτελούσαν κατάλληλους εταίρους για το έργο αυτό. Ως αναγνωρισμένες επιχειρήσεις του χημικού κλάδου διέθεταν κατάλληλη εμπειρογνωμοσύνη όσον αφορά τόσο την εξαγορά όσο και τη διαπραγμάτευση για τη νέα εγκατάσταση, είχαν εκτεταμένες γνώσεις όσον αφορά τη δομή, τους τεχνικοοικονομικούς συσχετισμούς και την ανάπτυξη του χημικού κλάδου. Ήταν σε θέση να αξιολογήσουν και να προγραμματίσουν τις επιπτώσεις από την ολοκλήρωση, διέθεταν τις αναγκαίες επαφές, εμπειρίες και το κατάλληλο προσωπικό. Επιπλέον, ως οι μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις της περιοχής είχαν ισχυρά συμφέροντα για τη γρήγορη επιτυχή ανάπτυξη της InfraLeuna: η Caproleuna αποτελεί για το σύνολο σχεδόν των παρεχομένων υπηρεσιών μεγάλο ή τουλάχιστον μεσαίου μεγέθους αγοραστή και σε περίπτωση τυχόν νέων εγκαταστάσεων αναμένει πρόσθετα οικονομικά οφέλη από την ενσωμάτωση. Η Linde αναμένει αύξηση του κύκλου εργασιών για τα βιομηχανικά αέρια μόνο σε περίπτωση κατάλληλης ανάπτυξης της περιοχής.

Επομένως, η InfraLeuna δεν προσανατολίζεται στην επίτευξη κέρδους, αλλά ακολουθεί την αρχή του χαμηλού κέρδους. Τούτο σημαίνει ότι πρέπει να σχεδιάζει την επιχειρηματική της δραστηριότητα έτσι ώστε να καλύπτονται οι δαπάνες της και να επιτυγχάνεται επαρκής ταμειακή ροή ώστε να καλύπτει τις τρέχουσες επενδυτικές δαπάνες και τις δαπάνες συντήρησης. Από τα κέρδη επιτρέπεται να

διανεμηθεί στους μετόχους ποσοστό μόνο μέχρι το 10% του μετοχικού κεφαλαίου. Το υπόλοιπο κέρδος παραμένει στην επιχείρηση.

Την 1η Ιανουαρίου 1996 η InfraLeuna απασχολούσε 906 συνεργάτες. Ο αριθμός των εργαζομένων μειώνεται όμως σταθερά μέχρι τους 600. Η InfraLeuna πέτυχε κατά το 1996 κύκλο εργασιών 437 εκατ. DEM και το 1997 409 εκατ. DEM. Το αποτέλεσμα της συνήθους δραστηριότητας ανήλθε για το έτος 1996 [...] (*) εκατ. DEM και το 1997 [...] (*) εκατ. DEM ενώ οι ετήσιες ζημιές λόγω των τρεχουσών εργασιών επισκευής και αναδιάρθρωσης ανήλθαν κατά το 1996 [...] (*) εκατ. DEM και το 1997 [...] (*) εκατ. DEM. Η ταμειακή ροή ανήλθε σε [...] (*) εκατ. DEM το 1996 και [...] (*) εκατ. DEM το 1997.

4. Ανάλυση των δραστηριοτήτων της InfraLeuna

4.1. Επενδύσεις/αναδιάρθρωση:

Οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις πρέπει πρώτα να επισκευαστούν, να εκσυγχρονιστούν και να προσαρμοστούν στις πραγματικές απαιτήσεις της περιοχής και στα πρότυπα ασφαλείας και περιβάλλοντος που ισχύουν βάσει του νόμου και έχουν θεσπιστεί από τις αρχές. Μεγάλο τμήμα των υφιστάμενων δικτύων και εγκαταστάσεων είναι εντελώς πεπαλαιωμένο, εγκαταλελειμμένο και υπερδιαστασιοποιημένο και, κατά συνέπεια, λόγω των μεγάλων δαπανών συντήρησης η εκμετάλλευσή του συνεπάγεται μεγάλες ζημιές. Έτσι, για παράδειγμα, το υφιστάμενο σιδηροδρομικό δίκτυο πρέπει να μειωθεί από 156 km σε 55 km, το δίκτυο ύδρευσης από 90 km σε 31 km και το οδικό δίκτυο από 120 km σε 20 km. Προς τούτο, το BvS μαζί με την Caproleuna, τη Linde και εμπειρογνώμονες συνέταξε ένα πρόγραμμα μέτρων για την περιοχή, που περιλαμβάνει την χρονική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1995 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2000 και το οποίο ως επιχειρηματικό σχέδιο, αποτελεί τμήμα της σύμβασης ιδιωτικοποίησης. Στο επιχειρηματικό σχέδιο αναφέρεται λεπτομερώς κάθε μέτρο και επένδυση που είναι αναγκαία για την εξυγίανση, την αναδιάρθρωση, την αποκατάσταση ζημιών του περιβάλλοντος, κ.λπ., συμπεριλαμβανομένου του σχετικού κόστους. Η InfraLeuna διαθέτει επιπλέον την εμπειρογνωμοσύνη της για την ορθή αναπροσαρμογή του προγράμματος που απαιτείται ανάλογα με την πρόοδο της αναδιάρθρωσης. Τα μέτρα αποτελούν προϋπόθεση προκειμένου η InfraLeuna να είναι σε θέση να λειτουργεί μακροπρόθεσμα αποδοτικά τις εγκαταστάσεις.

4.2. Εκκαθάριση της περιοχής:

Η εκκαθάριση της περιοχής περιλαμβάνει όλα τα μέτρα για την αποσυναρμολόγηση των εγκαταστάσεων και τεχνικών διατάξεων, την κατεδάφιση κτιρίων, την απομάκρυνση και διάθεση των υλικών που προκύπτουν από την κατεδάφιση, την εκσκαφή, των δομικών υλικών και των αποθηκευμένων υλών, για την επιχωμάτωση κοιλοτήτων και την εξίσωση της στάθμης του εδάφους. Το σχέδιο εκκαθάρισης της περιοχής αποτελεί τμήμα του επιχειρηματικού σχεδίου όπου σε μεμονωμένες περιπτώσεις, εφόσον τούτο απαιτείται για τον προβλεπόμενο σκοπό χρήσης του γηπέδου, προβλέπεται επίσης σε βάθος καθαρισμός. Στο μεγαλύτερο τμήμα

των εκτάσεων υφίστανται κτίρια, εγκαταστάσεις κ.λπ., τα οποία χρησιμοποιούνται από δεκαετίες για την παραγωγή χημικών προϊόντων και τα οποία, λόγω της κακής κατάστασης και της μόλυνσής τους, δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν. Οι δαπάνες απομάκρυνσης και κατεδάφισης είναι σημαντικές, δεν μπορούν συχνά να εκτιμηθούν με ακρίβεια εκ των προτέρων και ανέρχονται κατά κανόνα σε πολλαπλάσιο της αξίας του γηπέδου. Κατά συνέπεια, χωρίς την εκκαθάριση των βασικών εκτάσεων η InfraLeuna δεν θα ήταν σε θέση να κινήσει το ενδιαφέρον των επενδυτών για τα γήπεδα εγκατάστασης και να τα πωλήσει. Το μεγαλύτερο μέρος των μέτρων αναδιάρθρωσης και εκκαθάρισης δημοπρατούνται σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με τις οδηγίες 92/50/ΕΟΚ⁽⁵⁾, 93/36/ΕΟΚ⁽⁶⁾ και 93/37/ΕΟΚ⁽⁷⁾ του Συμβουλίου. Πέραν τούτου, η InfraLeuna λαμβάνει τουλάχιστον τρεις προ-σφορές για τις λοιπές παραγγελίες και συμβάσεις.

4.3. Εξαγορά και εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων:

Η InfraLeuna ανέλαβε από το BvS την ευθύνη για την περαιτέρω ιδιωτικοποίηση της περιοχής. Προς τούτο, έχει πραγματοποιήσει μεγάλη διαφημιστική εκστρατεία για την περιοχή σε κατάλληλα περιοδικά του κλάδου και διανέμει ενημερωτικά έγγραφα και φυλλάδια που συνένταξε για την περιοχή σε δυνητικούς ενδιαφερομένους. Διεξάγει διαπραγματεύσεις με επενδυτές και προσπαθεί ανάλογα με το βασικό σχέδιο εγκατάστασης που συνένταξε να τους πείσει να αγοράσουν επιφάνειες εγκατάστασης και να επενδύσουν στην περιοχή.

Η πώληση των γηπέδων πραγματοποιείται σε τιμές αγοράς για βιομηχανικά γήπεδα που διαθέτουν υποδομή. Οι γερμανικές αρχές υπέβαλαν σχετικά τρία πιστοποιητικά ανεξαρτήτων εμπειρογνομόνων. Οι εμπειρογνώμονες καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί μεγαλύτερη τιμή από 25 DEM ανά τετραγωνικό μέτρο, κατά μέσον όρο, διότι στα νέα ομόσπονδα κράτη υφίσταται πράγματι μεγάλη προσφορά βιομηχανικών γηπέδων.

4.4. Παροχή υπηρεσιών υποδομής:

Η InfraLeuna ανέλαβε από το BvS την αρμοδιότητα για τη διάθεση της απαραίτητης υποδομής και την παροχή υπηρεσιών στην περιοχή της εγκατάστασης. Περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι οδοί, η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και ατμού, η παροχή πόσιμου νερού, νωπού νερού και νερού ψύξης, η διάθεση των λυμάτων, οι υπηρεσίες εργαστηρίων, η διέλευση γραμμών για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, οι πυροσβεστικές, ταχυδρομικές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, η διάθεση αγωγών γεφυρών για αγωγούς παροχής αερίων, υγρών μεταξύ των χωριστών μονάδων παραγωγής, η εγκατάσταση υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και πολλές άλλες. Πέραν τούτου, η InfraLeuna έχει έσοδα από την ενοικίαση και μίσθωση τμημάτων κτιρίων των οποίων είναι ιδιοκτήτης.

Οι λήπτες των υπηρεσιών καταβάλουν αντίτιμο στην InfraLeuna. Η δαπάνη για την κατασκευή αγωγών και σωληνώσεων βαρύνει τις

επιχειρήσεις και οι εγκαταστάσεις παραμένουν στην ιδιοκτησία τους ενώ καταβάλουν ενοίκιο για τη χρήση των αγωγών γεφυρών. Για τον υπολογισμό των τιμών η InfraLeuna υποχρεούται να τηρεί ορισμένες βασικές αρχές σύμφωνα με τη σύμβαση ιδιωτικοποίησης. Απαγορεύεται να κάνει διακρίσεις υπέρ των μετόχων της InfraLeuna ή εις βάρος των άλλων επιχειρήσεων. Στους λεγόμενους βασικούς τομείς (οδικό, σιδηροδρομικό δίκτυο, γέφυρες αγωγών, ύδρευση, αποχέτευση, παραγωγή και διανομή ενέργειας) που αποτελούν μονοπωλιακούς τομείς, η InfraLeuna υποχρεούται να ακολουθεί σύστημα τιμολόγησης που βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- στην αρχή του χαμηλού κέρδους,
- στην κατανομή του κόστους σύμφωνα με αναγνωρισμένες εμπορικές αρχές σε όλους τους λήπτες χωρίς διακρίσεις,
- στην διαφοροποίηση των τιμών ανάλογα με τις παρεχόμενες ποσότητες και υπηρεσίες,
- στην χρήση συνήθων στον κλάδο μακροχρονίων συμβάσεων με μεταβλητές κλίμακες τιμών,
- ότι λαμβάνονται υπόψη τα αναγκαία ποσοστά επανεπένδυσης και οι δαπάνες χρηματοδότησης⁽⁸⁾,
- ο εφοδιασμός και η παροχή υπηρεσιών πραγματοποιούνται με βάση τους όρους της ελεύθερης αγοράς.

Κατά τα λοιπά προσφέρει υπηρεσίες με τιμές για τις οποίες γίνονται διαπραγματεύσεις με τον εκάστοτε πελάτη. Στην περίπτωση αυτή δεν επιτρέπεται να κάνει διακρίσεις ή να ευνοεί μεμονωμένους πελάτες.

5. Χρηματοδότηση της InfraLeuna

Το βασικό σχέδιο, συμπεριλαμβανομένου και του επιχειρηματικού σχεδίου, υποβλήθηκε για εξέταση στο διοικητικό συμβούλιο του BvS⁽⁹⁾, και τελικά προβλέπεται η χρηματοδότηση της InfraLeuna με συνολικό ποσό 1,14 δισ. DEM. Από το ποσό αυτό το BvS θα διαθέσει τα 730 εκατ. DEM και το κράτος Σαξονία-Anhalt θα διαθέσει 300 εκατ. DEM για επενδύσεις [σύμφωνα με το 24ο σχέδιο-πλαίσιο (24. Rahmenplan zur Gemeinschaftsaufgabe)⁽¹⁰⁾]. Το 1995 η Επιτροπή ενέκρινε επενδυτικές δαπάνες ύψους 100 εκατ. DEM με την απόφαση 96/545/EK για σχέδιο ενίσχυσης υπέρ της Buna GmbH, της Sächsische Olefinwerke GmbH, της Leuna-Werke GmbH, της Leuna-Polyolefine GmbH και της BSL Polyolefinverbund GmbH⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ Στον υπολογισμό θα συμπεριλαμβάνονται σύμφωνα με τις γενικές εμπορικές αρχές και το κόστος κεφαλαίου.

⁽⁹⁾ Το διοικητικό συμβούλιο είναι ανεξάρτητο όργανο του BvS που αξιολογεί τα προγράμματα και ταυτόχρονα ελέγχει εάν οι δημόσιοι πόροι χρησιμοποιούνται για τον σχετικό σκοπό. Διορίζεται από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών και περιλαμβάνει ανεξάρτητους οικονομικούς ελεγκτές. Την εποχή εκείνη το διοικητικό συμβούλιο περιλάμβανε εμπειρογνώμονες της Roland Berger και της C&L.

⁽¹⁰⁾ N 531/95 SG(96) D/4868 της 22ας Μαΐου 1996, εγκεκριμένο πρόγραμμα ενισχύσεων.

⁽¹¹⁾ EE L 239 της 19.9.1996, σ. 1.

⁽⁵⁾ EE L 209 της 24.7.1992, σ. 1.

⁽⁶⁾ EE L 199 της 9.8.1993, σ. 1.

⁽⁷⁾ EE L 199 της 9.8.1993, σ. 54.

Ανάλυση της χρηματοδότησης της InfraLeuna

Μέτρα	Ποσό σε εκατ. DEM
Επενδύσεις/αναδιάρθρωση ⁽¹⁾	800
Εκκαθάριση περιοχής ⁽¹⁾	250
Αντιστάθμιση ταμειακής ροής ⁽¹⁾	50
Κεφάλαιο κίνησης	30
Σύνολο	1 130

⁽¹⁾ Η σύμβαση ιδιωτικοποίησης προβλέπει την ευέλικτη χρήση των πόρων στην παραπάνω ανάλυση έτσι ώστε να επιτρέπεται η ακόλουθη ανακατανομή πόρων: 50 εκατ. DEM μεταξύ εκκαθάρισης της περιοχής και αντιστάθμισης ζημιών, 100 εκατ. DEM μεταξύ εκκαθάρισης της περιοχής και επενδύσεων και 50 εκατ. DEM μεταξύ επενδύσεων και αντιστάθμισης ζημιών. Τούτο επιτρέπει, κατά συνέπεια, την αύξηση του προϋπολογισμού για την αντιστάθμιση ζημιών κατά 100 εκατ. DEM σε συνολικά 150 εκατ. DEM.

Το BvS, η Caproleuna και η Linde προέβλεπαν αρχικά στο επιχειρηματικό σχέδιο δαπάνες αναδιάρθρωσης και επενδύσεων ύψους 960 εκατ. DEM. Όμως, μετά τη λεπτομερή εξέταση του συνταχθέντος καταλόγου των μέτρων, το διοικητικό συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι δαπάνες ήταν αυξημένες και τις μείωσε κατά 160 εκατ. DEM στο ποσό των 800 εκατ. DEM. Το επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπει την πραγματοποίηση επενδύσεων συνολικού ύψους 550 εκατ. DEM μέχρι την αρχή του 1998. Λόγω καθυστερήσεων πραγματοποιήθηκαν μέχρι την αρχή του 1998 στην ουσία μόνον επενδύσεις ύψους 275 εκατ. DEM, οπότε υπήρξε χρονική μετάθεση των μέτρων, αλλά τα υπόλοιπα μέτρα υλοποιούνται.

Το BvS δεσμεύτηκε να διαθέσει συνολικά 250 εκατ. DEM για την εκκαθάριση της περιοχής. Πέραν τούτου, διέθεσε για το 1996 στην InfraLeuna επιπλέον 135 εκατ. DEM δυνάμει του άρθρου 249(h) του νόμου για την αύξηση της απασχόλησης (Arbeitsförderungsgesetz — AFG) ⁽¹²⁾. Το BvS δεσμεύτηκε εφόσον δεν χρησιμοποιηθεί το σύνολο των ανωτέρω πόρων για δαπάνες υλικών κατά το έτος 1996, να καταβάλει στη διαφορά στην InfraLeuna, εφόσον χρησιμοποιηθεί για τα ίδια μέτρα ⁽¹³⁾. Με βάση την υπόθεση ότι κατά το έτος 1996 καταναλώθηκε ποσό 100 εκατ. DEM από τους πόρους του AFG, η Επιτροπή θεώρησε κατά την κίνηση της διαδικασίας δαπάνη 35 εκατ. DEM επιπλέον. Κατά το έτος 1996 δαπανήθηκαν στην πραγματικότητα μόνο 35,4 εκατ. DEM, οπότε

⁽¹²⁾ NN 117/92. Τα μέτρα δυνάμει του άρθρου 249(h) του AFG συμβάλλουν στην αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών και την πρόληψη κινδύνων λόγω των εν λόγω περιβαλλοντικών ζημιών σε πρώην βιομηχανικές περιοχές των νέων ομόσπονδων κρατών. Για τον σκοπό αυτό, δυνάμει του άρθρου 249(h) του AFG επιδοτούνται οι δαπάνες για μισθούς και για υλικά, ενώ τα μέτρα συμβάλλουν ταυτόχρονα στην αύξηση των θέσεων απασχόλησης, ιδίως για άνεργους νέους, ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι, σύμφωνα με την επιλογή της ημερομηνίας αναφοράς στην πρώτη απόφαση Treuhand, η διάθεση δημοσίων κεφαλαίων για την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών που επήλθαν πριν από την 1η Ιουλίου 1990 δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση και ότι οι δράσεις στα πλαίσια της βοήθειας προς τους νέους και των κοινωνικών υπηρεσιών δεν πρέπει να θεωρούνται υπηρεσίες για τις οποίες υπάρχει ανταγωνισμός. Η Επιτροπή έκρινε ότι τα επίμαχα μέτρα δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση.

⁽¹³⁾ Στην περίπτωση επρόκειτο να αυξηθούν τα όρια για την ανακατανομή των πόρων για επενδύσεις ή ζημιές και, εκτός αυτού, τα ανωτέρω όρια μπορούσαν να αυξηθούν επιπλέον κατά την αξία των μέτρων που εκτελέστηκαν δυνάμει του άρθρου 249(h) του AFG κατά το 1996.

το ποσό που έπρεπε να καταβληθεί από το BvS ανέρχεται σε 99,6 εκατ. DEM. Το BvS κατόρθωσε ύστερα από διαπραγματεύσεις να μειώσει το ποσό που υποχρεούται να καταβάλει σε 38 εκατ. DEM και, επομένως, το BvS πρόκειται να χρηματοδοτήσει το μέτρα για την εκκαθάριση της περιοχής με 288 εκατ. DEM κατ' ανώτατο όριο. Σύμφωνα με πληροφορίες των γερμανικών αρχών, οι δαπάνες για την εκκαθάριση προβλέπεται ότι θα είναι στην πραγματικότητα κατά 100 εκατ. DEM μικρότερες από το προβλεπόμενο αρχικά ποσό. Επομένως, η InfraLeuna επωφελείται από τη σημαντική μείωση της δαπάνης.

Το άρθρο 12 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης υποχρεώνει το BvS να αντισταθμίζει τις εμφανιζόμενες ζημιές ή την αρνητική ταμειακή ροή κατά τη διάρκεια της φάσης αναδιάρθρωσης. Λαμβάνοντας τούτο ως βάση η προβλεπόμενη ταμειακή ροή για την περίοδο από το 1996 έως το 2000 είναι + 36,8 εκατ. DEM.

Το BvS χορήγησε στην InfraLeuna 30 εκατ. DEM ως κεφάλαιο κίνησης.

Πέραν τούτου το BvS δεσμεύτηκε σε περίπτωση που η ενίσχυση του κράτους Σαξονία-Ανχάλτ είναι μικρότερη από τα προβλεπόμενα 300 εκατ. DEM, να συμμετάσχει στα αντίστοιχα μέτρα χρηματοδότησης υπό ακριβώς καθορισμένες προϋποθέσεις.

Σύμφωνα με τη σύμβαση ιδιωτικοποίησης, η InfraLeuna εξάλλου απαλλάσσεται από τυχόν ευθύνες της που απορρέουν από το δημόσιο ή το ιδιωτικό δίκαιο για ζημιές που προκλήθηκαν από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων ή από τη χρήση των εκτάσεων πριν από την 1η Ιουλίου 1990 (παλαιές ζημιές). Επιπλέον, απαλλάσσεται μέχρι 90% όσον αφορά δαπάνες για μέτρα αποτροπής κινδύνων σχετικά με ζημιές που προκλήθηκαν πριν από την 1η Ιουλίου 1990, ενώ το σχετικό κόστος που βαρύνει την InfraLeuna ανέρχεται σε 5 εκατ. DEM κατ' ανώτατο όριο. Οι γερμανικές αρχές εκτιμούν ότι το συνολικό κόστος για τον σκοπό αυτό ανέρχεται σε 150 εκατ. DEM περίπου.

Ανάλυση της προέλευσης των πόρων ⁽¹⁾

Ποσό σε εκατ. DEM

BvS	Επενδύσεις/αναδιάρθρωση	400
Σαξονία-Ανχάλτ	Επενδύσεις/αναδιάρθρωση	300
BvS	Εκκαθάριση περιοχής	288
BvS	Αντιστάθμιση ζημιών/αρνητική ταμειακή ροή	50
BvS	Κεφάλαιο κίνησης	30
Σύνολο		1 068

⁽¹⁾ Στον πίνακα δεν περιλαμβάνονται 100 εκατ. DEM, που χορηγήθηκαν κατά το παρελθόν από το BvS για επενδύσεις και αναδιάρθρωση, οι πόροι δυνάμει του άρθρου 249(h) του AFG και η απαλλαγή παλαιών ζημιών μέσω του BvS.

6. Χορήγηση και έλεγχος της χρήσης των πόρων

Η σύμβαση ιδιωτικοποίησης ρυθμίζει τη χορήγηση και τη διάθεση των πόρων από το BvS. Το BvS καταβάλει συνολικό ποσό 657 εκατ. DEM σε έναν λογαριασμό στην Landeszentralbank Berlin (στο εξής LZB). Το εν λόγω ποσό εγγράφεται στο αποθεματικό

κεφάλαιο της InfraLeuna. Η InfraLeuna δεν είναι ο αποκλειστικός διαχειριστής του λογαριασμού. Επιπλέον, το BvS διαθέτει στην InfraLeuna επιχορήγηση ύψους 73 εκατ. DEM, η οποία χορηγείται αφού εξαντληθεί το ποσό που κατατέθηκε στον λογαριασμό. Το ποσό που κατατέθηκε στον λογαριασμό της LZB καθώς και η επιχορήγηση της InfraLeuna από το BvS τοκίζονται με 3,5% ανά έτος για την κάλυψη του πληθωρισμού και είναι επίσης στη διάθεση της InfraLeuna.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ταμειακής ροής που προβλέπεται στο επιχειρηματικό σχέδιο, η InfraLeuna ζητά από το BvS τη μεταβίβαση των ποσών στον επιχειρηματικό λογαριασμό της InfraLeuna. Αποκλίσεις από το επιχειρηματικό σχέδιο είναι δυνατές μόνο με την έγκριση του BvS κι οι διαφωνίες επιλύονται με διαδικασία διαιτησίας που προβλέπεται στο άρθρο 27 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης. Οι πόροι της InfraLeuna δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη στα οικονομικά συναλλαγές του ομίλου των αγοραστών. Επιπλέον, το BvS μπορεί να αρνηθεί την καταβολή εφόσον έχει αμφιβολίες όσον αφορά τη νόμιμη χρήση των πόρων.

Η InfraLeuna πρέπει να αποδεικνύει ανά τρίμηνο στο BvS τη χρήση των διατεθέντων πόρων. Η χρήση των πόρων για την αντιστάθμιση ζημιών θα αποδεικνύεται ανά εξάμηνο. Προς τούτο επιτρέπεται ο έλεγχος των εγγράφων που υποβάλλονται, ενώ το BvS έχει ανά πάσα στιγμή πρόσβαση στους χώρους και δύναται να εξετάσει τα έγγραφα της InfraLeuna ενώ μπορεί να αναθέσει την εξέταση των εγγράφων σε ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Οι διαφορές απόψεων σχετικά με τη χρήση των πόρων επιλύονται και στην περίπτωση αυτή με τη διαδικασία διαιτησίας του άρθρου 27. Διαιτητής στην περίπτωση αυτή είναι είτε οικονομικός ελεγκτής που ορίζεται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ινστιτούτου των οικονομικών ελεγκτών στο Düsseldorf ή το Ομοσπονδιακό Ελεγκτικό Συνέδριο.

7. Απολογισμός, επιστροφή και κίνηση

Μετά το τέλος της αναδιάρθρωσης η InfraLeuna θα υποβάλει απολογισμό που το BvS έχει δικαίωμα να εξετάσει με όλα τα μέσα που διαθέτει. Ποσά που παραμένουν στον λογαριασμό της LZB και ποσά που ζήτησε η InfraLeuna αλλά δεν εξαντλήθηκαν μέχρι το τέλος της αναδιάρθρωσης πρέπει να επιστραφούν στο BvS.

Το BvS υποχρεούται να καταβάλει σε κάθε αγοραστή το 25% των επιστραφέντων ποσών ως κίνητρο για τη λήψη μέτρων λιτότητας. Το εκάστοτε ποσό περιορίζεται όμως σε 20 εκατ. DEM κατ' ανώτατο όριο έτσι ώστε εάν εξοικονομηθεί συνολικό ποσό μεγαλύτερο από 80 εκατ. DEM δεν αυξάνονται τα ποσά που καταβάλλονται ως κίνητρο.

8. Αντιστάθμιση των ζημιών που μεταφέρονται στα επόμενα έτη μετά το τέλος της αναδιάρθρωσης

Πρέπει να αποκλειστεί ότι μετά την αναδιάρθρωση η InfraLeuna θα ενισχύεται από το BvS, εκτός από την αντιστάθμιση των ζημιών που παρέχει το BvS, μεταφέροντας στην επόμενη χρήση ζημιές για φορολογικούς λόγους (φόροι εταιρείας ή τοπικοί φόροι). Για τον λόγο αυτό, οι υφιστάμενες ζημιές εκ μεταφοράς θα εξεταστούν

στο τέλος της φάσης αναδιάρθρωσης από εξωτερικό οικονομικό ελεγκτή. Η InfraLeuna θα επιστρέψει στο BvS το σύνολο των ποσών που χορήγησε το BvS ως αντιστάθμιση ζημιών από τους πόρους του λογαριασμού της LZB. Το BvS θα καταβάλει στην InfraLeuna ως επιχορήγηση ποσό ίδιου ύψους που θα θεωρηθεί έσοδο και θα υπόκειται σε φορολόγηση.

9. Οι σχετικές αγορές

Η Επιτροπή εξέτασε την πιθανότητα να επηρεασθεί το ενδοκοινωνικό εμπόριο. Για τον σκοπό αυτό, θεωρήθηκε ότι όσον αφορά τα προϊόντα που παράγονται στην περιοχή υφίσταται κατ' αρχήν ενδοκοινωνικό εμπόριο και, κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατό να αποκλειστεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού εξ αιτίας των μέτρων. Ιδιαίτερη σημασία είχε το γεγονός ότι η DOMO παράγει στην εγκατάσταση συνθετικές ίνες ταπητουργίας και ότι πρόκειται για ευαίσθητο τομέα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού πλαισίου ενισχύσεων υπέρ της βιομηχανίας συνθετικών ινών⁽¹⁴⁾. Κατά συνέπεια, θα έπρεπε ενδεχομένως, κατά τη χορήγηση της ενίσχυσης, να ζητηθεί από τους παραγωγούς η μείωση της παραγωγικής ικανότητας. Αντίθετα, δεν φαίνεται να υφίσταται ενδοκοινωνικό εμπόριο όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών από την InfraLeuna.

III. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

Ένα κράτος μέλος, τρεις ενώσεις της βιομηχανίας και τέσσερις επιχειρήσεις απέστειλαν παρατηρήσεις στην Επιτροπή μετά την κίνηση της διαδικασίας.

Οι αρχές του κράτους μέλους υποστήριξαν ότι στη χημική βιομηχανία της περιοχής χορηγήθηκαν ήδη κατά το παρελθόν σημαντικές ενισχύσεις και ότι στην περίπτωση της InfraLeuna πρέπει να ληφθούν αυστηρά μέτρα ώστε να αποκλειστεί η έμμεση ενίσχυση των δραστηριοτήτων της Sächsischen Olefinwerke και της Buna. Επιπλέον, υποστήριξαν την άποψη ότι οι οικονομικές ενισχύσεις θα αποτελέσουν ενίσχυση ύψους 1,78 εκατ. DEM ανά θέση εργασίας και ότι σημειώνεται μεγάλη υπέρβαση της επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης που ανέρχεται σε 35% για μεγάλες επιχειρήσεις. Κατά την άποψή τους δεν είναι σαφές ποια ποσά χρησιμοποιήθηκαν για την προσέλκυση νέων επενδυτών και εάν οι επενδυτές στη Leuna θα επωφεληθούν από πρόσθετες ενισχύσεις. Οι αρχές του κράτους μέλους παραδέχθηκαν ότι η δυνατότητα ενδοκοινωνικού εμπορίου με βιομηχανικά αέρια είναι περιορισμένη. Παρόλα αυτά οι άλλοι παραγωγοί βιομηχανικών αερίων θα πρέπει να διαθέτουν την ίδια δυνατότητα με τη Linde, να εγκατασταθούν ως ανταγωνιστές στην περιοχή και να κατασκευάσουν εγκαταστάσεις διαχωρισμού του αέρα με την ίδια ένταση ενίσχυσης στη Σαξονία-Anhalt. Επιπλέον, οι αρχές του κράτους μέλους εξέφρασαν τις ίδιες αμφιβολίες με την Επιτροπή και ανέφεραν σχετικά ότι το κοινοτικό πλαίσιο για ενισχύσεις υπέρ της βιομηχανίας συνθετικών ινών ισχύει για την παραγωγή πολυαμιδικών ινών και ότι, κατά συνέπεια, οι ενισχύσεις θα έπρεπε να συνοδεύονται ενδεχομένως από μείωση της παραγωγικής ικανότητας.

Κατά τα λοιπά, οι υποβληθείσες παρατηρήσεις συμφωνούν με τις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή κατά την κίνηση της διαδικασίας. Οι ενώσεις της βιομηχανίας τόνισαν τη στρέβλωση του ανταγωνισμού στο εμπόριο καπρολακτάμης και πολυαμιδικών ινών μεταξύ των κρατών μελών. Ανέφεραν την ευαισθησία του κλάδου,

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 346 της 30.12.1992, σ. 2.

στον οποίο, κατά το 1996, σημειώθηκε βαθμός εκμετάλλευσης της παραγωγικής ικανότητας 71%. Επιπλέον τόνισαν την έμμεση επίπτωση των ενισχύσεων για την παραγωγή καπρολακτάμης στην παραγωγή πολυαμιδικών ινών, σε περίπτωση που κάποιος παραγωγός παράγει και τα δύο προϊόντα. Επειδή δεν είναι πιθανό να σημειωθούν κέρδη από τις δραστηριότητες της InfraLeuna, τα μέτρα του BvS μπορούν να θεωρηθούν μόνον ως ένα μέσο με το οποίο οι παραγωγοί που μετέχουν στη Leuna, ιδίως η Linde AG και η Carproleuna, θα είναι σε θέση να μειώσουν το κόστος παραγωγής τους και, επομένως, να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανέφεραν, οι δαπάνες για υπηρεσίες αυτού του είδους ανέρχονται συχνά σε ποσοστά 30% του συνολικού κόστους του τελικού προϊόντος. Εξέφρασαν φόβους ότι η InfraLeuna θα προσφέρει τις υπηρεσίες της με κόστος μικρότερο από το κόστος παραγωγής και ότι, κατά συνέπεια, οι τελικοί λήπτες επρόκειτο να επωφεληθούν από τις υπηρεσίες αυτές χωρίς να υποχρεωθούν να τις παρέχουν οι ίδιοι ή χωρίς να καταβάλλουν κατάλληλο αντίτιμο. Εκφράστηκαν ιδιαίτερες αμφιβολίες λόγω της δυνητικής αντιστάθμισης ζημιών μέχρι 150 εκατ. DEM διότι τούτο θα οδηγούσε σε σημαντική νόθευση του ανταγωνισμού. Πέραν τούτου εξέφρασαν την άποψη ότι τα μέτρα αντιβαίνουν πλήρως στις προσπάθειες της ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας να διατηρήσει και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο.

Οι ανταγωνιστές τόνισαν ότι η Carproleuna GmbH αποτελεί κατά 100% θυγατρική του ομίλου DOMO, [...] (*). Στον όμιλο αυτό αντιστοιχεί περίπου το 54% της συνολικής ευρωπαϊκής παραγωγής ινών ταπητουργίας από πολυαμίδιο. Οι ενισχύσεις υπέρ της InfraLeuna θα βελτιώσουν αδικαιολόγητα και για μεγάλο χρονικό διάστημα την ανταγωνιστικότητα της Carproleuna, ενώ η ανταγωνιστικότητα των άλλων παραγωγών θα επηρεαστεί δυσμενώς και θα βοηθήσουν την DOMO [...] (*) να ενισχύσει τη δεσπόζουσα θέση της στην αγορά. Εκφράστηκε ο φόβος ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα τα μέτρα να επηρεάσουν την τιμή της καπρολακτάμης και των ενδιάμεσων προϊόντων αυτής.

Δύο από τους ενδιαφερόμενους εξέφρασαν επιπλέον φόβους ότι η Carproleuna και Linde θα μεταφέρουν δικές τους δαπάνες διαφήμισης στην InfraLeuna. Αναφέρθηκαν σχετικά στη διαφήμιση της περιοχής που εμφανίστηκε στο European Chemical News. Στις αναφερθείσες αγγελίες η InfraLeuna διαφήμιζε την περιοχή με το όνομα της Carproleuna και της Linde.

Οι γερμανικές αρχές στην απάντησή τους τόνισαν ότι αποκλείεται τα μέτρα να έχουν ως αποτέλεσμα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, διότι τα καταβληθέντα στην InfraLeuna ποσά χρησιμοποιούνται για να καλύψουν δαπάνες που αφορούν την εκπλήρωση του καθήκοντος της δημόσιας μέριμνας και της πρόληψης κινδύνων.

Τα χρηματοδοτηθέντα μέτρα αποτελούν, κατά την άποψη των γερμανικών αρχών, αναγκαία προϋπόθεση για την συνέχιση των δραστηριοτήτων στην περιοχή, την ιδιωτικοποίηση των εγκαταστάσεων και των εκτάσεων καθώς και για την διεκπεραίωση του αναληφθέντος από το BvS έργου της ιδιωτικοποίησης. Η αποκατάσταση παλαιών ζημιών του περιβάλλοντος, η εκκαθάριση της περιοχής και η παροχή υποδομής δεν έχει σχέση με τον ανταγωνισμό διότι τα κρατικά μέτρα έφεραν τα γήπεδα και τις εγκαταστάσεις σε κατάσταση τέτοια ώστε να μπορούν να ιδιωτικοποιηθούν.

Οι γερμανικές αρχές υποστήριξαν επιπλέον ότι ελλείψει ευνοϊκής μεταχείρισης και στρέβλωσης του ανταγωνισμού δεν υφίσταται ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Όλες οι εγκαταστάσεις υποδομής και εφοδιασμού

της InfraLeuna χρησιμοποιούνται από κοινού και εκ παραλλήλου από πολυάριθμες επιχειρήσεις έναντι αντιτίμου χωρίς οι εγκαταστάσεις να εξυπηρετούν αποκλειστικά μεμονωμένους παραγωγούς. Οι εκάστοτε επιχειρήσεις θα ήταν υποχρεωμένες να διαθέτουν τέτοιες εγκαταστάσεις με δική τους ευθύνη και δικές τους δαπάνες. Η ανάληψη του κόστους για τη διάθεση αποτελεσματικής υποδομής στη Leuna δεν μπορεί να επηρεάσει τον ανταγωνισμό διότι σε άλλες περιοχές σε συστήματα οικονομίας της αγοράς κανείς ανταγωνιστής δεν είναι υποχρεωμένος να επιβαρυνθεί με ανάλογα έξοδα και επομένως, δεν μειώνονται οι δαπάνες, οι οποίες κανονικά βαρύνουν τις επιχειρήσεις. Αντίθετα, χωρίς την κρατική συνδρομή κανείς επενδυτής δεν θα ήταν διατεθειμένος να εγκρίνει δαπάνες για την ανακαίνιση της υποδομής στη Leuna η οποία δεν είχε επισκευασθεί επί δεκαετίες. Δεν υπήρχε η δυνατότητα να βρεθεί ιδιώτης για την ανάληψη, εκκαθάριση, εξυγίανση και αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων εγκαταστάσεων. Η υπόθεση δεν έχει επομένως προηγούμενο στη Δυτική Ευρώπη και η αναγκαιότητα των μέτρων έχει άμεση σχέση με τις περιστάσεις και την κακοδιαχείριση στα πλαίσια της κεντρικά προγραμματισμένης οικονομίας. Η ευνοϊκή μεταχείριση πρέπει επιπλέον να αποκλειστεί, διότι η χρηματοδότηση περιορίζεται στο απόλυτα αναγκαίο ύψος και όλα τα εκτελούμενα μέτρα ελέγχονται όσον αφορά την αναγκαιότητα και την αναλογικότητά τους και επιπλέον, όπου προβλέπεται, πραγματοποιούνται δημόσιοι διαγωνισμοί. Οι τιμές που καταβάλλουν οι τελικοί καταναλωτές για τις υπηρεσίες της InfraLeuna είναι οι συνήθεις της αγοράς και θα καλύπτουν τις δαπάνες.

Επομένως, σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές, δεν είναι δυνατή ούτε η αξιολόγηση με βάση τις διατηρούμενες θέσεις εργασίας, διότι η συνεισφορά πόρων αφορά την εκπλήρωση δημοσίου καθήκοντος και διότι αυτό δεν αφορά τη διατήρηση θέσεων εργασίας.

Επιπλέον, οι γερμανικές αρχές σημείωσαν ότι στους μετόχους της InfraLeuna επιτρέπεται κέρδος μόνο μέχρι το 10% του μετοχικού κεφαλαίου που διέδεσαν. Λόγω αυτού του οικονομικού περιορισμού δεν θα πρέπει να αναμένεται ότι θα συμμετέχουν στην InfraLeuna με σημαντικά ποσά. Η λειτουργία του σχεδίου βασίζεται πολύ περισσότερο στην ισορροπία μεταξύ αντίθετων συμφερόντων που είναι μόνον έμμεσα υλικής φύσης, έτσι ώστε η καταβολή του αντιτίμου για την παροχή των υπηρεσιών της InfraLeuna θα πρέπει να θεωρείται ως κατάλληλη αντιπαροχή και πέραν αυτής δεν θα πρέπει να αναμένεται η καταβολή πρόσθετου ποσού.

Οι επενδυτές που επιθυμούσαν να εγκατασταθούν στη Σαξονία-Anhalt, θα συναντούσαν σε άλλες περιοχές ανάλογες συνθήκες και δεν θα εμπόδιζονταν προς τούτο λόγω της μεγάλης ουσιαστικά προσφοράς βιομηχανικών εκτάσεων.

Οι γερμανικές αρχές υποστήριξαν ότι σε αντίθεση με τις αμφιβολίες που αναφέρθηκαν, η αντιστάθμιση ζημιών ιδίως δεν αποτελεί ενίσχυση λειτουργίας με τη βοήθεια της οποίας θα διατηρηθεί η λειτουργία μη αποδοτικών εγκαταστάσεων. Αντίθετα, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στην InfraLeuna έχει ανατεθεί το επιπλέον καθήκον να διατηρεί, κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης, σε λειτουργία τις εγκαταστάσεις έτσι ώστε να παρέχει τις αναγκαίες υπηρεσίες στην περιοχή της εγκατάστασης. Τούτο σημαίνει ότι, σε σύγκριση με την συνήθη πρακτική, προκύπτουν πολύ υψηλές πρόσθετες δαπάνες. Αφενός μεν από την πεπαλαιωμένη κατάσταση των υπερδιαστασιολογημένων εγκαταστάσεων και την, κατά συνέπεια, μη αποδοτική λειτουργία αφετέρου δε λόγω των ειδικών μέτρων που είναι αναγκαία για τη διατήρηση της εγκατάστασης όπως αγωγοί εκτροπής, παράκαμψης κ.λπ. Κατά συνέπεια, η αντιστάθμιση

ζημιών κάλυψε την δύσκολη περίοδο που απαιτείται προκειμένου η InfraLeuna να είναι σε θέση να λειτουργήσει μακροπρόθεσμα αποδοτικά, καλύπτοντας το κόστος και χωρίς περαιτέρω ενίσχυση. Προβλέπεται ευελιξία στα μεμονωμένα κονδύλια, διότι κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης ιδιωτικοποίησης δεν μπορούσε να γίνει εκτίμηση της έκτασης των μεμονωμένων κινδύνων. Λαμβάνοντας υπόψη την χειρότερη των περιπτώσεων συμφωνήθηκε για λόγους ασφαλείας πιθανή αύξηση κατά 10 εκατ. DEM.

Οι γερμανικές αρχές διαφωνούν με το ότι η αναφορά του ονόματος της Carroleuna και της Linde στη διαφήμιση για την περιοχή συνιστά παράνομη χρήση των πόρων. Αντίθετα, η InfraLeuna έχει ως αρχή να χρησιμοποιεί τις επιχειρήσεις που λειτουργούν ήδη με επιτυχία στην περιοχή, αναφέροντας το όνομά τους στις διαφημίσεις. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα να αναμένονται θετικές επιδράσεις και βελτίωση της εικόνας της περιοχής ως περιοχής με χημικές εγκαταστάσεις. Ανάλογες διαπραγματεύσεις διεξάγονται ήδη, εκτός από την Carroleuna και τη Linde, με την Chemtec Leuna, τη Leuna Harze GmbH και ενδέχεται να συναφθούν συμβάσεις με την Leuna Polymer, την Atochem και τη Spezialchemie Leuna GmbH. Στην περίπτωση αυτή η InfraLeuna και οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα καταβάλλουν εκάστοτε το ήμισυ της δαπάνης.

IV. ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Πρέπει να εξεταστεί εάν τα μέτρα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά: οι κρατικές ενισχύσεις ή οι ενισχύσεις που χορηγούνται με κρατικούς όρους, οι οποίες με την ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

Στο άρθρο 92 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης ΕΚ προβλέπονται ορισμένες εξαιρέσεις από την εν λόγω βασική απαγόρευση.

Η ενίσχυση της InfraLeuna από το ομόσπονδο κράτος Σαξονία-Anhalt και το BvS, χορηγείται με κρατικούς πόρους. Το ομόσπονδο κράτος Σαξονία-Anhalt ανήκει στην ομοσπονδιακή δομή της Γερμανίας και ως ομόσπονδο κράτος αντιπροσωπεύει τμήμα της κρατικής εξουσίας. Ομοίως, το BvS αποτελεί φορέα του δημοσίου. Χρηματοδοτεί τις επενδύσεις του με κρατικούς πόρους και αναπτύσσει δραστηριότητα ως κρατικός οργανισμός για να φέρει εις πέρας το καθήκον που του έχει ανατεθεί, δηλαδή των ιδιωτικοποίηση των επιχειρήσεων που κατέχει, λαμβάνοντας υπόψη το δημόσιο συμφέρον.

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ έχει στόχο να μην επιτρέψει να επηρεάζονται οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Όπως έκρινε επανειλημμένα το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽¹⁵⁾, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη αποκλειστικά οι επιπτώσεις του εκάστοτε μέρους και όχι το κίνητρο, η μορφή ή ο στόχος του μέτρου. Κατά συνέπεια, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ εμπίπτουν μόνο τα μέτρα εκείνα τα οποία επηρεάζουν πραγματικά τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε απόφαση της 2ας Ιουλίου 1974 στην υπόθεση 173/73 (Ιταλία/Επιτροπή), Συλλογή 1974, σ. 709, και απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 1987 στην υπόθεση 310/85 (Deufile/Επιτροπή), Συλλογή 1987, σ. 901.

Με βάση αυτή την αρχή, εξετάζεται στα επόμενα το αποτέλεσμα των διαφόρων μέτρων, για να εκτιμηθεί εάν πρόκειται για ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

1. Δαπάνες για την εκκαθάριση της περιοχής

Για την εκκαθάριση της περιοχής το BvS θα διαθέσει ποσό μέχρι 288 εκατ. DEM. Λαμβάνοντας υπόψη και τους πόρους βάσει του AFG ύψους 35,4 εκατ. DEM που αναλώθηκαν ήδη το 1996, η InfraLeuna διαθέτει επομένως συνολικό ποσό μέχρι 323,4 εκατ. DEM για την εκκαθάριση της περιοχής. Η χρήση των πόρων πρέπει να αποδεικνύεται από την InfraLeuna κάθε τρίμηνο σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης. Στα πλαίσια της διαδικασίας, οι γερμανικές αρχές εξασφάλισαν ότι η InfraLeuna θα διενεργεί δημόσιους διαγωνισμούς για τα μέτρα ή, εφόσον τούτο δεν απαιτείται από το νόμο, θα λαμβάνει τουλάχιστον τρεις προσφορές από κατάλληλους προσφέροντες.

Ήδη κατά τον χρόνο της ενοποίησης της Γερμανίας ή σύντομα κατόπιν αποφασίστηκε να συνεχισθεί η ιδιωτικοποίηση των περιοχών με εγκαταστάσεις χημικών βιομηχανιών της πρώην ΛΔΓ. Για το σκοπό αυτό, η εκκαθάριση και η εξυγίανση των εκτάσεων αποτελούσε αναγκαία προϋπόθεση για την προσέλκυση επενδυτών στην περιοχή των εγκαταστάσεων. Η ΤΗΑ είχε καθορίσει ήδη τις βασικές αρχές ενός σχεδίου εκκαθάρισης της περιοχής και είχε αρχίσει την εκτέλεση των εργασιών. Η υποχρέωση εκκαθάρισης της περιοχής μεταβιβάστηκε δυνάμει του άρθρου 10 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης στην InfraLeuna και καθορίζεται συγκεκριμένα στο σχέδιο εκκαθάρισης της περιοχής. Η InfraLeuna είναι υποχρεωμένη κατά τη διάρκεια της φάσης αναδιάρθρωσης να αποσυρμαρμολογήσει, να κατεδαφίσει, να εκκαθαρίσει και να απομακρύνει τις πεπαλαιωμένες ή μη απαιτούμενες εγκαταστάσεις, τα τμήματα του εξοπλισμού και τα λοιπά αντικείμενα που βρίσκονται στις εκτάσεις που κατέχει. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι τα περισσότερα κτίρια εμφανίζουν μεγάλη ρύπανση και ότι απαιτείται ο εις βάθος καθαρισμός και μετά την κατεδάφιση η εκσκαφή και η απομάκρυνση του ρυπανθέντος εδάφους.

Σύμφωνα με πληροφορίες των γερμανικών αρχών είναι σαφές ότι η εκκαθάριση της περιοχής έπρεπε, σε κάθε περίπτωση, να πραγματοποιηθεί ανεξάρτητα από την ταυτότητα ή τη δραστηριότητα του σχετικού αγοραστή και ότι η εκκαθάριση αποφασίστηκε πριν από τη μεταβίβαση στην InfraLeuna. Επιπλέον, οι εργασίες δεν πραγματοποιούνται για να ευνοήσουν μία συγκεκριμένη επιχείρηση αλλά με στόχο να φέρουν την έκταση της περιοχής με τις χημικές βιομηχανίες σε κατάσταση ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Εξάλλου, οι αγοραστές των εκτάσεων θα καταβάλλουν αντίτιμο 25 DEM περίπου ανά τετραγωνικό μέτρο, που αντιστοιχεί στην τιμή αγοράς παρόμοιων, έτοιμων προς χρήση και βιομηχανικών και επαγγελματικών εκτάσεων που διαθέτουν υποδομή στα νέα ομόσπονδα κράτη⁽¹⁶⁾. Κατά συνέπεια είναι σαφές ότι η επιβάρυνση του δημοσίου με το κόστος εκκαθάρισης της περιοχής δεν οδηγεί σε ευνοϊκή μεταχείριση της InfraLeuna ή του αγοραστή των εκτάσεων⁽¹⁷⁾.

Συμπέρασμα: Οι διατεθέντες για την εκκαθάριση της περιοχής πόροι ύψους 288 εκατ. DEM δεν αποτελούν ενίσχυση.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε σχετικά την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με στοιχεία κρατικής ενίσχυσης στις πωλήσεις γηπέδων-οικοπέδων και κτιρίων από τις δημόσιες αρχές, ΕΕ C 209 της 10.7.1997, σ. 3..

⁽¹⁷⁾ Βλέπε επίσης απόφαση 95/253/ΕΚ, ΕΕ L159 της 11.7.1995, σ. 21.

2. Το κόστος των περιβαλλοντικών ζημιών

Στο άρθρο 17 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης προβλέπεται η απαλλαγή της InfraLeuna μέσω του BvS από το κόστος των περιβαλλοντικών ζημιών, που προκλήθηκαν πριν από την ημερομηνία αναφοράς για την οικονομική μεταβίβαση, ή των οποίων τα αίτια σημειώθηκαν πριν από την ημερομηνία αναφοράς για τη μεταβίβαση αλλά λόγω της βιομηχανικής και επαγγελματικής χρήσης, εμφανίστηκαν κατά τη φάση της αναδιάρθρωσης. Το άρθρο 17 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης προβλέπει ότι οι ζημιές περιβάλλοντος θα προσδιοριστούν από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και ότι το BvS πρέπει να εγκρίνει πριν από την εκτέλεσή του το σχέδιο μέτρων και δαπανών που θα υποβάλλει η InfraLeuna. Και στην περίπτωση αυτή η InfraLeuna δεσμεύεται να λαμβάνει για κάθε μέτρο προσφορές από τουλάχιστον τρεις κατάλληλους προσφέροντες, ενώ το BvS έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στις προδιαγραφές των δημοπρατήσεων, να τις παρακολουθεί και να παραλαμβάνει τα έργα. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας οι γερμανικές αρχές έθεσαν ως ανώτατο όριο για το κόστος τα 150 εκατ. DEM.

Με την έγκριση της ημερομηνίας αναφοράς στην πρώτη απόφαση Treuhand⁽¹⁸⁾, η Επιτροπή διαπίστωσε ήδη ότι η διάθεση δημόσιων πόρων για την αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών που προκλήθηκαν πριν από την 1η Ιουλίου 1990 δεν αποτελεί ενίσχυση. Οι επιχειρήσεις των νέων ομόσπονδων κρατών δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για τη ρύπανση του περιβάλλοντος που προκλήθηκαν υπό το καθεστώς της πρώην ΛΔΓ, διότι οι επιχειρήσεις δεν είχαν δυνατότητα να επηρεάσουν το θέμα. Η Επιτροπή και οι γερμανικές αρχές συμφωνούν ότι το κύριο μέρος της υφιστάμενης ρύπανσης του περιβάλλοντος προκλήθηκε προ της 1ης Ιουλίου 1990 και ότι δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί ποσοτικά το υπόλοιπο μέρος που προέρχεται από τη λειτουργία ή την ύπαρξη των εγκαταστάσεων μετά την 1η Ιουλίου 1990. Οι επιχειρήσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη δεν είχαν ουσιαστικά τη δυνατότητα να τροποποιήσουν από 1ης Ιουλίου 1990 τις εγκαταστάσεις σύμφωνα με τα πρότυπα των παλαιών ομόσπονδων κρατών. Αντίθετα, η διακοπή της λειτουργίας των εγκαταστάσεων και η προσαρμογή τους στις διατάξεις της νομοθεσίας απαιτούσε χρόνο κατά τη διάρκεια του οποίου συνεχίζονταν η προερχόμενη από αυτές ρύπανση.

Σύμφωνα με το σημείο 3.2.2. των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος⁽¹⁹⁾, σε περιπτώσεις όπου ο υπεύθυνος για τη ρύπανση δεν είναι δυνατό να εντοπισθεί ή να κληθεί σε απολογισμό, οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών δεν υπάγονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ διότι δεν αποφέρουν οικονομικό όφελος, χωρίς αντιστάθμισμα, σε ορισμένες επιχειρήσεις ή βιομηχανικούς κλάδους. Όσον αφορά την InfraLeuna, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της ότι η επιχείρηση απαλλάσσεται από τη βάση του νόμου υποχρέωσή της ως ιδιοκτήτου της ρυπανθείσας έκτασης. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή εφάρμοσε το σημείο 3.4 του κοινοτικού πλαισίου: μπορεί να προβεί σε εξαίρεση από την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» που θεσπίζεται στο σημείο 1.2 του κοινοτικού πλαισίου και στο άρθρο 130Π παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, όποτε η ενίσχυση μπορεί να επιτραπεί ως ενίσχυση λειτουργίας, γεγονός που απαλλάσσει την InfraLeuna από δαπάνες που προκύπτουν από τη ρύπανση. Επιπλέον, το τμήμα που δεν μπορεί να εκτιμηθεί ποσοτικά δεν αποτελεί ευνοϊκή μεταχείριση των αγοραστών διότι για την αγορά της έκτασης αυτοί καταβάλλουν τη συνήθη τιμή της αγοράς.

Συμπέρασμα: Το ποσό ύψους 150 εκατ. DEM για την απαλλαγή της InfraLeuna από περιβαλλοντικές ζημιές αποτελεί μόνο τμήμα ενίσχυσης που δεν μπορεί να εκτιμηθεί ποσοτικά, αλλά είναι συμβάσιμη με την κοινή αγορά.

3. Κόστος επενδύσεων και αναδιάρθρωσης

Κατά τη διάρκεια της έρευνάς της, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι επενδυτικές ενισχύσεις και οι ενισχύσεις αναδιάρθρωσης του BvS και του κράτους της Σαξονία-Ανχαλτ, ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα την ευνοϊκή μεταχείριση του τελικού καταναλωτή, των υπηρεσιών της InfraLeuna καθώς και των μετόχων της.

Οι γερμανικές αρχές υποστήριξαν ότι τα ποσά για την αναδιάρθρωση και τις επενδύσεις δεν θα πρέπει να θεωρηθούν ενισχύσεις διότι δεν οδήγησαν στην ευνοϊκή μεταχείριση μεμονωμένων επιχειρήσεων ή τομέων της παραγωγής και κατά συνέπεια δεν προκλήθηκε στρέβλωση του ανταγωνισμού ούτε επηρεάθηκαν οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές τα σχέδια αναδιάρθρωσης και επενδύσεων αποκαθιστούν παραλείψεις του παρελθόντος και αποτελούν δαπάνες τις οποίες καμία επιχείρηση δεν θα ήταν υποχρεωμένη να καταβάλει στη Δυτική Ευρώπη εκτός από τις επιχειρήσεις στα νέα ομόσπονδα κράτη. Επιπλέον, πρόκειται για την υλοποίηση μιας υποδομής που συμβάλλει μόνο στην εκπλήρωση ενός δημοσίου καθήκοντος κατά την έννοια της παροχής βασικών δημοσίων υπηρεσιών και κατά συνέπεια δεν επωφελείται καμία συγκεκριμένη επιχείρηση ή συγκεκριμένος τομέας της παραγωγής. Το BvS δεν ήταν σε θέση να επηρεάσει τα δεδομένα στην περιοχή της εγκατάστασης αλλά ήταν υποχρεωμένο να λάβει υπόψη του τις προϋπάρχουσες σχέσεις. Ήταν, κατά συνέπεια, εξαναγκασμένο να ιδιωτικοποιήσει τους τομείς της παραγωγής τμηματικά και την υποδομή ως ένα σύνολο. Κατά συνέπεια, στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης προβλέπεται δαπάνη μόνο 38 εκατ. DEM για την κατασκευή εντελώς νέων εγκαταστάσεων. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται τμήματα του κεντρικού συστήματος αποχέτευσης (15 εκατ. DEM), κεντρικό κτίριο για την προετοιμασία της αποστολής των εμπορευμάτων (4,5 εκατ. DEM), κέντρο καθαρισμού δοχείων (13 εκατ. DEM), εγκατάσταση μείωσης και διανομής φυσικού αερίου (2,9 εκατ. DEM), καθώς και διάφορες γέφυρες αγωγών, κ.λπ. Υποστήριξαν ότι οι εγκαταστάσεις αυτές βρίσκονται στη διάθεση όλων των εγκατεστημένων επιχειρήσεων έναντι αντιτίμου. Σε σύγκριση με το ανωτέρω ποσό, οι επενδύσεις αντικατάστασης θα απαιτούσαν 115 εκατ. DEM (για παράδειγμα, προσαρμογή σε πρότυπα περιβάλλοντος και ασφάλειας, μείωση του μεσόδους των εγκαταστάσεων μέχρι το απαιτούμενο μέγεθος). Η επισκευή και η υλοποίηση νέας υποδομής για την περιοχή αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ιδιωτικοποίηση της περιοχής κατά την έννοια του δημοσίου καθήκοντος του BvS. Λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση των εγκαταστάσεων και του σχετικού κόστους, ουδείς ιδιώτης επενδυτής θα ήταν διατεθειμένος να αναλάβει τις εγκαταστάσεις χωρίς ουσιαστική επιδότηση του δημοσίου. Θα απαιτείτο, για παράδειγμα, ποσό 547 εκατ. DEM για τον εκσυγχρονισμό συμπεριλαμβανομένης και της εξυγίανσης. Λόγω του ότι υφίστανται αλληλοεπικαλύψεις, ο ακριβής διαχωρισμός μεταξύ των διαφόρων κονδυλίων είναι δυσχερής. Για παράδειγμα, θα απαιτούντο μόνο για τον τομέα των υπηρεσιών του σιδηροδρομικού δικτύου, την ύδρευση, την αποχέτευση, τις διώρυγες, τους δρόμους, το πόσιμο νερό και για την πυρόσβεση, μέτρα εξυγίανσης ύψους 171,7 εκατ. DEM και πρόβλεψη για επενδύσεις ύψους 277 εκατ. DEM. Η μόνη διαφορετική λύση θα ήταν επομένως να συνεχισθεί η διαχείριση της υποδομής από το BvS. Στην περίπτωση αυτή το BvS ήταν υποχρεωμένο να αναλάβει όλες τις δαπάνες, τον κίνδυνο αποτυχίας της αναδιάρθρωσης και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων. Κατά συνέπεια, η ευθύνη για τις δαπάνες, καθώς και το ποσό των δαπανών εξ' ολοκλήρου το δημόσιο τομέα διότι το BvS απλώς μεταβίβασε σε ένα ιδιωτικό φορέα

⁽¹⁸⁾ NN108 SG(91) D/17825 της 26ης Σεπτεμβρίου 1991.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ C 72 της 10.3.1994, σ. 2.

την υποχρέωσή του να αναδιοργανώσει και να εξυγιάνει τις εγκαταστάσεις.

3.1. **Ευνοϊκή μεταχείριση των τελικών καταναλωτών/καθορισμός των τιμών**

Η Επιτροπή θεώρησε ότι σε περίπτωση που η InfraLeuna παρέχει τις υπηρεσίες της χωρίς να καλύπτει το κόστος υφίσταται άμεση ευνοϊκή μεταχείριση των εγκατεστημένων στην περιοχή παραγωγών. Δεν ήταν επίσης σαφής ο βαθμός στον οποίο οι εγκατεστημένοι στην περιοχή παραγωγοί επρόκειτο να συμμετάσχουν στο κόστος της εξυγίανσης. Η αδικαιολόγητη απαλλαγή από τις δαπάνες θα οδηγούσε, σύμφωνα με την άποψη της Επιτροπής, σε νόθευση του ανταγωνισμού γεγονός που θα είχε επιπτώσεις στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

Επιπλέον, η Επιτροπή διατηρούσε αμφιβολίες κατά πόσον η τήρηση της αρχής του χαμηλού κέρδους από την InfraLeuna οδηγεί σε πρόσθετη ευνοϊκή μεταχείριση των πελατών, διότι, με τον τρόπο αυτό, η τιμή διατηρείται ίσως τεχνητά χαμηλή και οι καταναλωτές σε άλλες περιοχές δεν επωφελούνται από τα πλεονεκτήματα αυτά.

Η Επιτροπή εξέτασε, συνεπώς, τον τρόπο με τον οποίο η InfraLeuna διαμορφώνει τις τιμές της. Σύμφωνα με το άρθρο 15 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης η InfraLeuna υποχρεούται κατ' αρχήν, να παρέχει τις υπηρεσίες της σε όλες τις επιχειρήσεις ενώ δεν επιτρέπεται να ευνοεί ή να επιβαρύνει καμία επιχείρηση. Επιπλέον, η σύμβαση ιδιωτικοποίησης διακρίνει μεταξύ των λεγόμενων βασικών τομέων, στους οποίους η InfraLeuna διαθέτει το μονοπώλιο και των λοιπών επιχειρηματικών τομέων. Για να αποκλεισθεί η εκμετάλλευση της μονοπωλιακής θέσης, καθορίζεται ρητά ο τρόπος υπολογισμού των τιμών για τους εν λόγω μονοπωλιακούς τομείς. Η InfraLeuna υποχρεούται να κατανέμει τις δαπάνες σε όλους τους καταναλωτές βάσει αναγνωρισμένων εμπορικών κριτηρίων. Συμπεριλαμβάνονται τόσο οι δαπάνες αποσβέσεων και οι χρηματοπιστωτικές δαπάνες όσο και οι δαπάνες για νέες επενδύσεις και για τη συντήρηση. Επιπλέον, πρέπει να πραγματοποιούνται εκπτώσεις βάσει των ποσοτήτων και των παρεχομένων υπηρεσιών και να εφαρμόζονται μεταβλητές κλίμακες τιμών λαμβάνοντας υπόψη την αρχή του χαμηλού κέρδους. Στους άλλους τομείς η InfraLeuna είναι υποχρεωμένη να προσφέρει τις υπηρεσίες της με τις συνήθεις για τον κλάδο προϋποθέσεις και τιμές. Μπορεί να τις διαπραγματεύεται ελεύθερα, πρέπει όμως να λαμβάνει υπόψη την αρχή του χαμηλού κέρδους.

Οι ανωτέρω διατάξεις, σε συνδυασμό με τον συνολικό σχεδιασμό στον οποίο βασίζονται, έπεισαν την Επιτροπή ότι υφίστανται επαρκείς εγγυήσεις που αποκλείουν την έμμεση ευνοϊκή μεταχείριση των πελατών. Στους μονοπωλιακούς τομείς η InfraLeuna υποχρεούται να μετακυλίζει όλες τις δαπάνες της στους καταναλωτές. Λαμβάνοντας υπόψη τις αποσβέσεις στον υπολογισμό των τιμών, μετακυλιούνται στους χρήστες οι αυξήσεις της αξίας, οι δαπάνες συντήρησης και αναδιάρθρωσης και, κατά συνέπεια, αυτοί συμμετέχουν στο κόστος μέσω των τιμών που καλούνται να καταβάλλουν. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι αποκλείεται η επιδότηση των τιμών μέσω πληρωμών του δημοσίου διότι ο υπολογισμός των τιμολογίων δεν εξαρτάται από αυτές, ιδίως όσον αφορά τις πληρωμές για την αντιστάθμιση των ζημιών και πραγματοποιείται μόνο βάσει των πραγματικών δαπανών ανεξάρτητα από την πρόβλεψη των πόρων. Επιπλέον, στον υπολογισμό των τιμών περιλαμβάνεται το κόστος ευκαιρίας όσον αφορά δαπάνες τόκων σύμφωνα με αναγνωρισμένες εμπορικές αρχές καθώς και οι δαπάνες που αναλογούν στις δραστηριότητες της InfraLeuna (για παράδειγμα, συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών ανάπτυξης). Στα πλαίσια της διαδικασίας οι γερμανικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή διάφορες

συμβάσεις της InfraLeuna με διαφόρους καταναλωτές και ανάλυση του υπολογισμού του κόστους για διάφορους τομείς. Με τον τρόπο αυτό η Επιτροπή πείστηκε ότι οι τιμές για τις υπηρεσίες της InfraLeuna βρίσκονται στο συνηθισμένο επίπεδο τιμών της αγοράς και δεν θεωρούνται χαμηλές.

Η Επιτροπή εξέτασε με τις γερμανικές αρχές τη δυνατότητα να εφαρμοστεί το ανωτέρω σύστημα τιμολόγησης και στον τομέα των λοιπών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της InfraLeuna. Η Επιτροπή διέβλεπε κυρίως τον κίνδυνο επιδότησης των τιμών μέσω της αντιστάθμισης ζημιών, διότι η σύμβαση ιδιωτικοποίησης υποχρεώνει την InfraLeuna να παρέχει τις υπηρεσίες της «με τις συνήθεις για τον κλάδο συνθήκες με τις κατά το δυνατόν χαμηλότερες τιμές». Οι γερμανικές αρχές παρατήρησαν σχετικά ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις που αφορούν την τιμολόγηση προβλέπονται ως πρόσθετη εγγύηση όσον αφορά τη μονοπωλιακή θέση προκειμένου να εμποδιστεί η καταχρηστική εκμετάλλευση αυτής με μη αιτιολογημένες αυξήσεις τιμών και, κατά συνέπεια, συμβάλλει στην διατήρηση των χαμηλών τιμών. Ο κίνδυνος αυτός όμως δεν υφίσταται στους λοιπούς τομείς. Στους τομείς αυτούς η InfraLeuna έχει να αντιμετωπίσει ανταγωνισμό που θα την ανάγκαζε να λάβει υπόψη της τους ανταγωνιστές και να διαμορφώνει τις τιμές της ανάλογα με αυτές της αγοράς. Στην περίπτωση αυτή ο καθορισμός του συστήματος τιμολόγησης δεν θα ήταν αναγκαίος και θα αποτελούσε μάλιστα πρόσθετη δέσμευση. Στους τομείς αυτούς το επιθυμητό αποτέλεσμα να μην επιτραπεί η εκμετάλλευση της μονοπωλιακής θέσης και να διατηρηθούν οι τιμές σε χαμηλό επίπεδο, μπορεί να επιτευχθεί απλώς με την δράση των παραγόντων της αγοράς.

Η Επιτροπή συμφωνεί εν μέρει με την επιχειρηματολογία των γερμανικών αρχών. Πρέπει βασικά να θεωρηθεί ότι είναι προς το συμφέρον των μετόχων να προσφέρονται οι υπηρεσίες της InfraLeuna καλύπτοντας το κόστος. Από την άλλη πλευρά όμως πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι μέτοχοι είναι ταυτόχρονα και καταναλωτές των υπηρεσιών και έχουν, κατά συνέπεια, τουλάχιστον εξίσου συμφέρον να λαμβάνουν τις υπηρεσίες της InfraLeuna με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Κατά την άποψη της Επιτροπής, για τη λειτουργία του συστήματος, πρέπει να προστεθεί μία πρόσθετη εγγύηση με την οποία θα μπορούσε να αποκλειστεί η επιδότηση των τιμών και η οποία θα αποτελούσε κίνητρο για τους μετόχους ώστε οι τιμές να διαμορφώνονται καλύπτοντας πράγματι το κόστος. Η Επιτροπή και οι γερμανικές αρχές συμφώνησαν ότι κατάλληλος τρόπος προς τούτο είναι να αποκλειστεί η αντιστάθμιση ζημιών με εφάπαξ ποσό. Με τον τρόπο αυτόν εξασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι η τυχόν αντιστάθμιση ζημιών δεν θα λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό των δαπανών και των τιμών και ταυτόχρονα αποκλείεται η επιδότηση των τιμών μέσω της αντιστάθμισης ζημιών.

Εκτός αυτού, η Επιτροπή εάν η υποχρέωση της InfraLeuna να τηρεί την αρχή του χαμηλού κέρδους συνιστά μείωση της επιβάρυνσης των εγκατεστημένων επιχειρήσεων η οποία αποτελεί ενίσχυση που ενδέχεται να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Ο καθορισμός των τιμών ενδέχεται, κατ' αρχήν, να αποτελεί ενίσχυση εφόσον οφείλεται σε δράση του σχετικού κράτους μέλους και πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΚ. Στην περίπτωση αυτή το κράτος μέλος ή ο φορέας που ελέγχεται από αυτό, δεν καθορίζει την τιμή όπως ένας συνήθης φορέας της οικονομίας, αλλά τη χρησιμοποιεί για να επιτρέψει να επωφεληθούν οικονομικά ορισμένες επιχειρήσεις, αρνούμενο το κέρδος το οποίο θα μπορούσε να επιτύχει σε συνήθη περίπτωση⁽²⁰⁾.

⁽²⁰⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 2ας Φεβρουαρίου 1988 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις αριθ. 67, 68 και 70/85 (Landbouwschap/Επιτροπή), Συλλογή 1988, σ. 219.

Η Επιτροπή έπρεπε κατά συνέπεια να αποφασίσει εάν η υποχρέωση να τηρεί η InfraLeuna την αρχή του χαμηλού χρέους οφείλεται σε κρατική πολιτική και κατά συνέπεια θα έπρεπε να χαρακτηριστεί ως «κρατική ή από κρατικούς πόρους χορηγούμενη ενίσχυση». Στην περίπτωση αυτή έπρεπε να ληφθεί υπόψη το ότι η InfraLeuna είναι οργανωμένη σχεδόν ως συνεταιριστική ένωση, οι ιδιαίτερες περιστάσεις της δημιουργίας της καθώς και το γεγονός ότι το δημόσιο διαθέτει μόνο τη μειοψηφία των μετόχων. Η ιδιαιτερότητα της οργάνωσης ενός συνεταιρισμού βάσει του γερμανικού δικαίου υφίσταται στο γεγονός ότι επιδιώκει «την προώθηση του εμπορίου ή της δραστηριότητας των μελών του μέσω της κοινής άσκησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων»⁽²¹⁾. Ο κύριος στόχος είναι συνεπώς η διευκόλυνση της οικονομικής δραστηριότητας των συμβαλλομένων μέσω συνεργασίας και κοινής οργάνωσης και όχι η επίτευξη κέρδους μέσω της δραστηριότητας του συνεταιρισμού, που όμως δεν αποκλείεται κατ' αρχήν. Το BvS αποφάσισε τούτο συνειδητά από κοινού με τους άλλους μετόχους, προκειμένου να διευκολύνει την ιδιωτικοποίηση της περιοχής. Το σχέδιο βασίζεται στη συνεταιριστική ιδέα και λειτουργεί μόνο με την προϋπόθεση ότι, με την συνεργασία τους στην InfraLeuna, οι επενδυτές διαθέτουν οι ίδιοι τις αναγκαίες υπηρεσίες στην περιοχή με συμφέρουσες τιμές. Η σημερινή συμμετοχή μειοψηφίας του δημοσίου αποτελεί απλώς μεταβατικό στάδιο προσωρινής φύσης μέχρι να εκχωρηθεί το μερίδιο του BvS σε άλλους επενδυτές.

Η Επιτροπή διαπίστωσε τελικά ότι η υποχρεωτική τήρηση της αρχής του χαμηλού κέρδους δεν αποτελεί χορήγηση πλεονεκτήματος που οφείλεται σε πολιτική του γερμανικού κράτους αλλά μάλλον αναγκαία προϋπόθεση για τη λειτουργία του σχεδίου ιδιωτικοποίησης σε συνδυασμό με την ιδέα της συνεταιριστικής ένωσης που καθορίζεται στο γερμανικό δίκαιο.

3.2. Ευνοϊκή μεταχείριση της InfraLeuna

Η InfraLeuna είναι ο άμεσος δικαιούχος των οικονομικών ενισχύσεων και μπορεί να διαχειρίζεται ελεύθερα τους πόρους. Οι εγκαταστάσεις που αποτελούν ιδιοκτησία της InfraLeuna εκσυγχρονίζονται με δημόσιους πόρους και αποκαθίστανται σύμφωνα με την τελευταία εξέλιξη της τεχνικής. Προκύπτει πάντως, το ερώτημα εάν παραχωρείται στην InfraLeuna, μέσω των επιχορηγήσεων, οικονομικό πλεονέκτημα διότι τα οικονομικά πλεονεκτήματα δεν προκύπτουν μόνο λόγω της ιδιοκτησίας αλλά και από την οικονομική εκμετάλλευση της ιδιοκτησίας και τη δυνατότητα επίτευξης κέρδους.

Η Επιτροπή, για να προχωρήσει στην αξιολόγηση αυτή, θεώρησε ότι ο επιχειρηματικός σκοπός και το αντικείμενο της InfraLeuna είναι στενά περιορισμένα και η δραστηριότητά της περιορίζεται στην παροχή των υπηρεσιών υποδομής και την ιδιωτικοποίηση των υπολοίπων βιομηχανικών εκτάσεων. Όλες οι δραστηριότητές της πρέπει να έχουν αυτό το στόχο. Για τον διαχωρισμό, τη δημοπράτηση ή την εκχώρηση ορισμένων επιχειρηματικών τομέων ή κλάδων απαιτείται η ομόφωνη απόφαση των μετόχων. Συνεπώς, η InfraLeuna δεν διαχειρίζεται ελεύθερα τα περιουσιακά της στοιχεία. Τούτο συνδέεται περισσότερο με τον εταιρικό σκοπό της InfraLeuna. Επιπλέον, η InfraLeuna υπόκειται στην αρχή του χαμηλού κέρδους. Απαγορεύεται η χρήση του δυνητικού κέρδους για την αύξηση του κεφαλαίου. Για την τροποποίηση, συμπλήρωση

ή κατάργηση αυτής της βασικής αρχής απαιτείται επίσης η ομόφωνη απόφαση των μετόχων.

Λόγω των ανωτέρω, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, από οικονομική άποψη, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η InfraLeuna εωφελήθηκε από τα επίμαχα μέτρα. Δεν επιτυγχάνει οικονομικό κέρδος από τη συντήρηση και τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων, διότι οι δραστηριότητες αυτές καλύπτονται από τον σκοπό της επιχείρησης και που την υποχρεώνει να αποκομίζει μικρό κέρδος από τις δραστηριότητές της. Για να βελτιωθεί η δυνατότητα ελέγχου και, κατά συνέπεια, για να μην επιτραπεί να χρησιμοποιηθούν οι εγκαταστάσεις για άλλον σκοπό εάν πωληθούν, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να εξακολουθήσει το BvS να διαθέτει συμμετοχή τουλάχιστον 1% στην InfraLeuna μέχρι το τέλος της αναδιάρθρωσης.

3.3. Ευνοϊκή μεταχείριση των μετόχων

Ιδιαίτερα προβλήματα για την αξιολόγηση σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις, προέκυψαν από το γεγονός ότι η Carroleuna και η Linde εμφανίζονται ταυτόχρονα ως εταιρείες για την ανάπτυξη της περιοχής, την εκμετάλλευση της εγκατάστασης και τελικοί χρήστες της υποδομής. Εκφράσθηκαν φόβοι ότι χρησιμοποιούσαν τη θέση τους ως μέτοχοι εις βάρος των άλλων εγκατεστημένων επιχειρήσεων, προκειμένου να κατασκευάσουν στην περιοχή με δημόσιους πόρους μία υποδομή η οποία θα είχε στόχο να εξυπηρετεί τις δικές τους ανάγκες. Επιπλέον, δεν αποκλείεται οι μη αναγκαίες εγκαταστάσεις να κατασκευάστηκαν με αυξημένο κόστος διότι η Επιτροπή δεν ήταν, κατ' αρχήν, σε θέση να εκτιμήσει κατά πόσον υπήρχε έλεγχος στην χρήση των πόρων. Κατά την άποψη της Επιτροπής υπήρχε ο κίνδυνος η Carroleuna και η Linde να επιτύχουν σημαντικά κέρδη από τη συμμετοχή τους στην InfraLeuna χωρίς αντίστοιχο αντίτιμο.

3.3.1. Ευνοϊκή μεταχείριση των μετόχων ως πελάτες της InfraLeuna

Η Επιτροπή εξέτασε αρχικά την πιθανότητα να επιτύχουν οι μέτοχοι προνομιακούς όρους (π.χ. χαμηλότερες τιμές από άλλους αγοραστές) για τις υπηρεσίες της InfraLeuna. Στο σημείο αυτό η Επιτροπή διαπιστώνει ότι στην InfraLeuna απογορεύεται η πραγματοποίηση διακρίσεων. Απαγορεύεται να προβαίνει σε διακρίσεις μεταξύ των εκάστοτε πελατών και να παρέχει τις υπηρεσίες της με βάση όχι αντικειμενικά κριτήρια. Η ρήτρα για την απαγόρευση διακρίσεων μπορεί να τροποποιηθεί μόνο ύστερα από ομόφωνη απόφαση των μετόχων. Η Επιτροπή διαπιστώνει την ύπαρξη ενός περαιτέρω μηχανισμού ελέγχου με τη διάρθρωση των μετόχων της InfraLeuna. Η InfraLeuna θα ιδιωτικοποιηθεί τελικά πλήρως, με τη διάθεση των μεριδίων του BvS σε άλλους επενδυτές στην περιοχή και την, κατά συνέπεια, ευρεία διασπορά των συμφερόντων. Πράγματι, διάφορες επιχειρήσεις έχουν υποβάλει δεσμευτικές προσφορές και προβλέπεται, πώληση του μεριδίου του BvS μέχρι το 4%. Η Steag και MEAG θα αγοράσουν εκάστη 12,25% η Rhodia GmbH το 10% και η InfraLeuna Beteiligungs GmbH επίσης το 10% των μετόχων. Η InfraLeuna Beteiligungs GmbH είναι επιχείρηση που δημιουργήθηκε από πέντε επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην περιοχή με σκοπό αποκλειστικά τη συμμετοχή στην InfraLeuna. Καμία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν έχει σχέση

⁽²¹⁾ Βλέπε άρθρο 1 του νόμου για τους εμπορικούς και βιομηχανικούς συνεταιρισμούς.

με τη Linde AG ή την CaproLeuna. Η υλοποίηση των εκάστοτε συμφωνιών εξαγοράς εξαρτάται από την έγκριση του σχεδίου ιδιωτικοποίησης από την Επιτροπή. Αυτή η σύνδεση των διάφορων συμφερόντων εξασφαλίζει ότι κανένα μέλος δεν θα έχει ευνοϊκή μεταχείριση διότι, λόγω της διάρθρωσης των μετόχων, υπάρχει αλληλοέλεγχος μεταξύ των μετόχων και αυτοί είναι υποχρεωμένοι να βρουν σημείο ισορροπίας μεταξύ των αντικρουόμενων απόψεων.

Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι υπάρχοντες μηχανισμοί είναι πράγματι κατάλληλοι ώστε να μην επιτρέπουν σε ένα μέτοχο να εκμεταλλευθεί τη θέση του για να εξασφαλίσει ευνοϊκή μεταχείριση για τον εαυτόν του. Οι συμβάσεις με τους πελάτες συνάπτονται από τη διοίκηση της InfraLeuna, η οποία δεσμεύεται από οδηγίες της γενικής συνέλευσης των μετόχων. Βάσει του καταστατικού, για τη σύναψη συμβάσεων με τους μετόχους της InfraLeuna, η διοίκηση χρειάζεται την προηγούμενη συμφωνία με ομόφωνη απόφαση των μετόχων εφόσον η αξία της σύμβασης υπερβαίνει το 1 εκατ. DEM ετησίως ή συνολικά 5 εκατ. DEM κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Έτσι υφίσταται ένα σύστημα αμοιβαίων ελέγχων και η λήψη αποφάσεων στη γενική συνέλευση των μετόχων διακρίνεται από τις διάφορες απόψεις και συμφέροντα και τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Επειδή η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα από τα κύρια προβλήματα στην παρούσα υπόθεση είναι η δυνατότητα ενός εταιρίου να εκμεταλλευθεί τη θέση του, πρέπει κατά την άποψή της να ενισχυθεί το σύστημα ελέγχου που αναφέρθηκε. Προς τούτο απαιτούνται τροποποιήσεις στα εξής σημεία:

- Το άρθρο 11 του καταστατικού της InfraLeuna πρέπει να συμπληρωθεί έτσι ώστε για την τροποποίηση, συμπλήρωση ή διαγραφή του άρθρου 6 παράγραφος 5, στοιχείο α) του καταστατικού (απαίτηση της προηγούμενης ομόφωνης απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων για τη σύναψη συμβάσεων με τους μετόχους) να απαιτείται υποχρεωτικά η ομόφωνη απόφαση των μετόχων. Το καταστατικό πρέπει να συμπληρωθεί περαιτέρω έτσι ώστε για 15 χρόνια μετά το τέλος της αναδιάρθρωσης να μην μπορεί να διαγραφεί η διάταξη αυτή.
- Το όριο αξίας συμβάσεων για τις οποίες απαιτείται η ομόφωνη απόφαση δεν είναι επαρκές εφόσον η χρήση ορισμένες μορφές συμβάσεων επιτρέπουν την παράκαμψη της υποχρέωσης αυτής. Κατά την άποψη της Επιτροπής η διάταξη του άρθρου 6 παράγραφος 5, στοιχείο α) του καταστατικού της InfraLeuna που περιορίζει την υποχρέωση ύπαρξης ομόφωνης απόφασης για τις συμβάσεις με μετόχος η αξία των οποίων υπερβαίνει το 1 εκατ. DEM ετησίως ή συνολικά 5 εκατ. DEM κατά τη διάρκεια της σύμβασης πρέπει να διαγραφεί έτσι ώστε για όλες τις συμβάσεις να απαιτείται η ομόφωνη συμφωνία των μετόχων.
- Το καταστατικό, ιδίως το άρθρο 13 παράγραφος 4 και το άρθρο 3, πρέπει να συμπληρωθεί έτσι ώστε να προβλέπει ότι η απαγόρευση διανομής μερίσματος και η υποχρέωση της InfraLeuna να τηρεί την αρχή του χαμηλού κέρδους θα διατηρηθεί για τουλάχιστον δεκαπέντε χρόνια μετά το τέλος της αναδιάρθρωσης.
- Όπως αναφέρθηκε ήδη, ο έλεγχος βασίζεται στη θεμελιώδη αρχή ότι στη γενική συνέλευση των μετόχων εξασφαλίζεται η διασπορά των συμφερόντων. Για να εξασφαλισθεί το σημείο αυτό πρέπει, για τουλάχιστον δεκαπέντε χρόνια έτη μετά το πέρας της αναδιάρθρωσης, ένας μέτοχος ή μια συνδεδεμένη ή

συγγενής προς αυτό εταιρεία να μην έχει τη δυνατότητα να αποκτήσει περισσότερο από το 25% των μετοχών της InfraLeuna.

3.3.2. Ευνοϊκή μεταχείριση ως μέτοχοι

Η Επιτροπή εξέτασε τον βαθμό στον οποίο η CaproLeuna και η Linde θα επωφεληθούν από τις συνεισφορές του BvS και του ομόσπονδου κράτους λόγω της ιδιότητάς τους ως μέτοχοι. Προς τούτο πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, για την απόκτηση του 51% των μετοχών, οι μέτοχοι κατέβαλαν μόνον ποσό ύψους 1,53 εκατ. DEM που αντιστοιχεί στην ονομαστική τους αξία, ενώ θα έπρεπε να εκτιμηθεί ότι η αξία της εγκατάστασης και ενδεχομένως των ιδίων των μετοχών θα μπορούσε να σημειώσει σημαντική αύξηση λόγω των λαμβανομένων μέτρων, που θα μπορούσε να υλοποιηθεί με την πώληση της εγκατάστασης ή των μετοχών. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η εν λόγω αύξηση της αξίας οφείλεται αποκλειστικά στην καταβολή δημόσιων πόρων, η Επιτροπή θεώρησε ότι η δυνατότητα επίτευξης σημαντικού κέρδους με την πώληση των παγίων στοιχείων της εγκατάστασης και των μετοχών ή με την καταβολή μερισμάτων, αποτελεί ενδεχομένως ευνοϊκή μεταχείριση των μετόχων που συνιστά ενίσχυση.

Προς τούτο, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι τα πάγια στοιχεία της εγκατάστασης της InfraLeuna δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν παρά μόνον για τον προβλεπόμενο σκοπό της εταιρείας και για την εκχώρησή τους απαιτείται η ομόφωνη σύμφωνη γνώμη της γενικής συνέλευσης των μετόχων. Δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 2 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης, η InfraLeuna έχει την υποχρέωση να λειτουργεί τις εγκαταστάσεις για περίοδο 15 ετών από την ημερομηνία μεταβίβασης (1η Ιανουαρίου 1996). Η απόσβεση των εγκαταστάσεων θα γίνεται γραμμικά ανάλογα με την χρήση τους σε πολύ μεγάλη χρονική περίοδο αλλά η ονομαστική τους αξία, που αναφέρεται στα λογιστικά βιβλία, δεν αντιστοιχεί στη πραγματική τιμή. Κατά συνέπεια, φαίνεται να αποκλείεται η πιθανότητα να αποκτήσουν οι μέτοχοι πρόσθετο πλεονέκτημα από την πώληση των παγίων στοιχείων εφόσον η αξία τους θα έχει αποσβεστεί ή θα πρέπει να θεωρείται χαμηλή μετά από διάρκεια χρήσης που υπερβαίνει τα 15 έτη. Επιπλέον, το κόστος αποσυναρμολόγησης των μεμονωμένων εγκαταστάσεων είναι πολύ υψηλό έτσι ώστε η εναπομένουσα αξία, ιδίως μετά από 15 έτη, να μην μπορεί να το καλύψει. Τα μερίσματα των μετόχων από τη συμμετοχή τους στην InfraLeuna δεν υπερβαίνουν το 10% του κεφαλαίου και, στην περίπτωση μεταβίβασης των μετοχών σε άλλους μετόχους, ο περιορισμός αυτός ισχύει και για τον αποδέκτη των μετοχών.

Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, κατ' αρχήν, δεν θα προκύψει ευνοϊκή μεταχείριση των μετόχων με αυτούς τους όρους. Η υλοποίηση της καθαρής αξίας των παγίων στοιχείων της εγκατάστασης δεν είναι δυνατή διότι το κόστος αποσυναρμολόγησης υπερβαίνει κατά κανόνα την εναπομένουσα αξία και, επομένως, δεν συμφέρει να επαναχρησιμοποιηθεί. Επιπλέον, η πώληση των παγίων στοιχείων θα παρείχε πόρους στην εταιρεία και όχι στους μετόχους, ενώ η χρήση τους υπόκειται στους αναφερόμενους περιορισμούς όσον αφορά τη διανομή μεταξύ των μετόχων. Ακόμα και στην περίπτωση που αυξηθεί η λογιστική αξία των παγίων στοιχείων τούτο δεν θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της τιμής των μετοχών στην αγορά πέραν της ονομαστικής τους αξίας καθώς αποκλείεται η αύξηση της δυνατότητας κέρδους λόγω της δέσμευσης από την αρχή του χαμηλού κέρδους, του περιορισμού του μεγίστου μερίσματος μέχρι το 10% του κεφαλαίου και των συνεχιζόμενων περιορισμών στους οποίους υπόκειται ο αγοραστής. Τούτο δεν επιτρέπει στους μετόχους να επωφεληθούν άμεσα από

την καταβολή υψηλών μερισμάτων, από τα ποσά της κρατικής ενίσχυσης και καθιστά την απόκτηση μετοχών μη ελκυστική για τους εκτός της εγκατάστασης επενδυτές. Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη της ότι με την τοποθέτηση ενός ποσού με σταθερό επιτόκιο στην ελεύθερη κεφαλαιαγορά επιτυγχάνεται ελάχιστη απόδοση 4% έως 5% και με την ανάληψη μεγαλύτερου κινδύνου επιτυγχάνεται εύκολα αύξηση σε 10% περίπου. Κατά το 1997, θα μπορούσε να επιτευχθεί μέρισμα μέχρι 40% με την αγορά μετοχών. Κατά συνέπεια και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η επίτευξη κέρδους της InfraLeuna και, επομένως, η καταβολή μερισματος δεν είναι πιθανή και ότι η επένδυση περιέχει κινδύνους θεωρείται, επομένως, λογικό μέγιστο μέρισμα 10%.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω αξιολόγηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υφίσταται ευνοϊκή μεταχείριση κατά την οικονομική έννοια. Προκειμένου όμως να αποκλειστεί, εν πάση περιπτώσει, η παροχή αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος, η Επιτροπή ζητά από τις γερμανικές αρχές να συνταχθεί από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα μελέτη για την αξία των μετοχών της InfraLeuna στην αγορά. Η μελέτη αυτή πρέπει να λάβει υπόψη της τα κέρδη της InfraLeuna σε χρονική διάρκεια 15 ετών και το μη διανεμόμενο κέρδος. Οι αγοραστές μετοχών της επιχείρησης θα πρέπει να καταβάλλουν την προσδιορισθείσα αυτή τιμή. Εφόσον προκύψει ότι η τιμή στην αγορά είναι στην πραγματικότητα μεγαλύτερη από την ονομαστική αξία των μετοχών, η Carroleuna και η Linde AG πρέπει να καταβάλλουν την αντίστοιχη διαφορά στο BvS. Επιπλέον, πρέπει να καθοριστεί η υποχρέωση λειτουργίας των εγκαταστάσεων από την InfraLeuna για χρονική διάρκεια 15 ετών μετά το πέρας της αναδιάρθρωσης (31 Δεκεμβρίου 2000), οπότε πρέπει να τροποποιηθεί σχετικά το άρθρο 15 παράγραφος 2 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί ότι ύστερα από 15 χρόνια λειτουργίας της εγκατάστασης η αξία της θα μειωθεί πράγματι σε βαθμό ώστε να αποκλείεται η επίτευξη κέρδους με την πώλησή της.

3.3.3. Ευνοϊκή μεταχείριση ως φορέας ανάπτυξης της περιοχής

Η Επιτροπή είχε φόβους ότι η Carroleuna και η Linde, με την ιδιότητά τους ως φορείς ανάπτυξης της περιοχής, θα μπορούσαν να επηρεάσουν την κατασκευή των εγκαταστάσεων με τρόπο ώστε να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες προς όφελός τους. Δεν ήταν επίσης σαφές εάν ελέγχθηκε πόσο αναγκαίο ήταν κάθε μέτρο χωριστά και το ύψος των δαπανών. Η Επιτροπή διέβλεπε τον κίνδυνο η Carroleuna και η Linde ή οι εργολάβοι που εκτελούσαν τις εργασίες, να παρουσιάζουν αυξημένο κόστος και με τον τρόπο αυτό να καταχρώνται δημοσίους πόρους. Άλλο πρόβλημα αποτελούσε η καταβολή ως κινήτρου στην Carroleuna και στη Linde ποσοστού ίσου με το 25% των ποσών που δεν χρησιμοποιήθηκαν και τα οποία κατά συνέπεια επέστρεφαν στο BvS.

Η Επιτροπή διαπίστωσε κατ' αρχήν ότι η Carroleuna και η Linde μπορούσαν να επηρεάσουν σε μικρό μόνον βαθμό τα μέτρα αναδιάρθρωσης και την πραγματοποίηση των επενδύσεων. Τα αναγκαία μέτρα καθορίστηκαν ήδη κατά τη χρονική περίοδο που προηγήθηκε της ίδρυσης της InfraLeuna και πριν από την υπογραφή της σύμβασης ιδιωτικοποίησης. Η Επιτροπή πείστηκε ότι το επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο παράρτημα της σύμβασης ιδιωτικοποίησης, αναφέρει όλα τα προγραμματισθέντα μέτρα και, κατά συνέπεια, το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης ήταν καθορισμένο ήδη πριν από τη σύναψη της σύμβασης ιδιωτικο-

ποίησης. Το επιχειρηματικό σχέδιο αναφέρει λεπτομερώς τα διάφορα μέτρα, τις αντίστοιχες εκτάσεις, το εκάστοτε τμήμα κτιρίου κ.λπ., συμπεριλαμβανομένων και των προβλεπόμενων δαπανών. Στην επεξεργασία του επιχειρηματικού σχεδίου συμμετείχαν τόσο συνεργάτες της Carroleuna, της Linde και του BvS όσο και ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες. Επιπλέον, έγινε έλεγχος από το διοικητικό συμβούλιο του BvS το οποίο μείωσε τις αρχικά προβλεπόμενες δαπάνες από 960 εκατ. DEM σε 800 εκατ. DEM⁽²²⁾. Μεγαλύτερη ανάλυση και τροποποιήσεις του επιχειρηματικού σχεδίου μπορούν να εγκριθούν με απλή πλειοψηφία στη γενική συνέλευση των μετόχων στην οποία όμως το BvS έχει τη δυνατότητα ελέγχου. Μπορεί να εκφράσει την αντίθεσή του για το τροποποιημένο επιχειρηματικό σχέδιο με δεδομένο ότι η γενική συνέλευση των μετόχων είναι υποχρεωμένη να εγκρίνει με ομοφωνία την τροποποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου. Εφόσον δεν επιτευχθεί ομοφωνία η διαφορά επιλύεται από μία αντικειμενική διαδικασία διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 27 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης.

Λόγω των ανωτέρω μηχανισμών και του γεγονότος ότι το πρόγραμμα επενδύσεων και αναδιάρθρωσης ήταν καθορισμένο ήδη πριν από την ιδιωτικοποίηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Carroleuna και η Linde δεν έχουν καταρχήν τη δυνατότητα να διαμορφώσουν τις εγκαταστάσεις σύμφωνα με τις δικές τους ειδικές ανάγκες. Εν πάση περιπτώσει, θα πραγματοποιείται έλεγχος διότι οι γερμανικές αρχές θα υποβάλλουν για τις επενδύσεις στην Επιτροπή ανά τρίμηνο εκθέσεις οι οποίες πρέπει προηγουμένως να ελέγχονται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα όσον αφορά τις δαπάνες και την αναγκαιότητα των μέτρων.

Όσον αφορά τον τρέχοντα έλεγχο των δαπανών η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η InfraLeuna εφαρμόζει τις διατάξεις του δικαίου δημοσίων συμβάσεων και ιδίως τις διατάξεις των οδηγιών της Επιτροπής για τις δημόσιες συμβάσεις. Σε συμβάσεις οι οποίες βάσει των ανωτέρω διατάξεων δεν υπόκεινται στην υποχρέωση δημόσιου διαγωνισμού η InfraLeuna είναι υποχρεωμένη να ζητήσει τουλάχιστον τρεις προφορές από κατάλληλους ενδιαφερόμενους, εκτός εάν πρόκειται για μικρής σημασίας συμβάσεις. Τούτο εξασφαλίστηκε ρητά από τις γερμανικές αρχές. Η InfraLeuna λαμβάνει την απόφαση για την ανάθεση της σύμβασης με κριτήρια το κόστος και την ποιότητα. Το άρθρο 11 παράγραφος 3, στοιχείο α) της σύμβασης ιδιωτικοποίησης καθορίζει σχετικά ότι σε περίπτωση ισοδυνάμων προσφορών θα πρέπει να ληφθούν ιδίως υπόψη οι επιχειρήσεις των νέων ομόσπονδων κρατών. Οι γερμανικές αρχές εγγυώνται ότι αυτή η ρήτρα θα διαγραφεί με βάση την άποψη της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 1997 και την ανακοίνωση των γερμανικών αρχών της 9ης Σεπτεμβρίου 1997. Όπως αναφέρθηκε ήδη, η χρήση των πόρων από την InfraLeuna υπόκειται σε τριμηνιαίο έλεγχο του BvS. Το BvS έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί την αύξηση των ποσών που προβλέπονται στο επιχειρηματικό σχέδιο, με δεδομένο ότι η γενική συνέλευση των μετόχων είναι υποχρεωμένη να ψηφίσει με ομοφωνία. Σε περίπτωση απουσίας συναίνεσης πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία διαιτησίας, σύμφωνα με το άρθρο 27 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης. Εφόσον το BvS καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι πόροι δεν χρησιμοποιούνται για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται ή ότι οι δαπάνες είναι υπερβολικές πρέπει κατ' αρχήν να γίνει προσπάθεια συμφωνίας μεταξύ

⁽²²⁾ Στο επιχειρηματικό σχέδιο της InfraLeuna αναφέρονται λεπτομερώς όλα τα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και των προβλεπόμενων δαπανών. Το διοικητικό συμβούλιο του BvS ήταν, αντίθετα με τα άλλα σχέδια ιδιωτικοποίησης, για πρώτη φορά σε θέση να εξετάσει την αναγκαιότητα και το κόστος των μεμονωμένων μέτρων με λεπτομέρεια. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι πραγματοποιήθηκαν οι αναγκαίες διορθώσεις για να μειωθούν οι μεγάλοι προϋπολογισμοί των δαπανών στο κατάλληλο επίπεδο.

των μετόχων, εάν όμως τούτο αποτύχει ακολουθείται η διαδικασία διατησίας δυνάμει του άρθρου 27 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης.

Κατά την άποψη της Επιτροπής, το BvS διαθέτει τους αναγκαίους μηχανισμούς ελέγχου για να ασκεί απόλυτο, ακριβή και συνεχή έλεγχο όσον αφορά το ύψος και την αναγκαιότητα των επενδύσεων και των μέτρων αναδιάρθρωσης διατηρώντας δικαίωμα έγκρισης και αντίθεσης όχι μόνον ως μέτοχος αλλά επιπλέον και ως χρηματοδότης των αναγκαίων επενδύσεων. Η δημοπράτηση των συμβάσεων και η υποβολή των διαφόρων προσφορών αποτελεί πρόσθετη εγγύηση ότι δεν πραγματοποιούνται αυξημένες δαπάνες αλλά ότι οι συμβάσεις εκτελούνται με βάση τις τιμές της αγοράς.

Η Επιτροπή θεωρεί τέλος τη ρήτρα για την παροχή κινήτρων ως πρόσθετο μηχανισμό ελέγχου για τη μείωση των δαπανών. Η δέσμευση συμμετοχής της Carpoleuna και της Linde στη μείωση των δαπανών συμβάλλει στον περιορισμό των μέτρων στην έκταση που τούτο είναι απόλυτα αναγκαίο και θεωρείται απόλυτα αποδεκτό.

Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή ενέκρινε με την απόφασή της 96/545/EK τέτοια πληρωμή ως κίνητρο προς την DOW Chemical Company⁽²³⁾.

Η Επιτροπή εξέτασε στη συνέχεια εάν οι δύο υποθέσεις είναι παρόμοιες για να αποφασίσει εάν οι πληρωμές ως κίνητρο υπέρ της Carpoleuna και της Linde θα μπορούσαν να εγκριθούν όπως αυτές προς τη DOW Chemical Company. Πρέπει κατ' αρχήν, να θεωρηθεί ότι η καταβολή των ποσών στους επενδυτές αποτελεί και στις δύο περιπτώσεις πληρωμή από δημόσιους πόρους. Η Dow Chemical Company ανέλαβε τις εγκαταστάσεις παραγωγής από την THA με σκοπό να τις αναδιάρθρωσει και να τις λειτουργεί με κέρδος. Προς τούτο, ο επενδυτής κατέβαλε σημαντικούς ίδιους πόρους ενώ η Carpoleuna και η Linde συνέβαλαν μόνο με το ονομαστικό κεφάλαιο που αντιστοιχεί στις μετοχές τους. Από τη συμμετοχή τους στην InfraLeuna δεν αναμένουν όμως κέρδη εκτός από τα μερίσματα που ανέρχονται κατ' ανώτατο όριο στο 10% του ονομαστικού κεφαλαίου.

Οι γερμανικές αρχές υποστήριξαν ότι, σε αντίθεση με την περίπτωση της Dow Chemical Company όπου ωφελήθηκε κυρίως, εάν όχι αποκλειστικά, ο επενδυτής, στην περίπτωση της InfraLeuna από τη συμμετοχή των επενδυτών ωφελείται κυρίως το δημόσιο. Το BvS καταβάλλει ως κίνητρο ποσά τα οποία αποτελούν αντιστάθμισμα για το όφελος αυτό. Η Carpoleuna και η Linde διαθέτουν την τεχνογνωσία τους και ανέλαβαν από το BvS την υποχρέωση να αναπτύξουν την περιοχή της εγκατάστασης, να εγκαταστήσουν νέους επενδυτές και να λειτουργούν την υποδομή. Επιπλέον, θα διαθέσουν σημαντικούς χρηματοπιστωτικούς και ανθρώπινους πόρους. Έτσι, σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια του 1995, ομάδα ανεξαρτήτων συμβούλων που επελέγη από το BvS, την Carpoleuna και τη Linde, ασχολήθηκε με τον προσδιορισμό των αναγκαίων επενδυτικών μέτρων και την ανάλυση του κόστους. Με τη διαχείριση από την Carpoleuna και τη Linde επρόκειτο επιπλέον να εξοικονομηθούν πόροι και επομένως ήταν απόλυτα επιθυμητή η συμμετοχή και των δύο εταιρειών. Σημαντικό στοιχείο αποτέλεσε το γεγονός ότι και οι δύο ήταν οι μεγαλύτεροι επενδυτές στην περιοχή της Leuna και είχαν αντίστοιχα μεγάλη εμπει-

ρία στην υλοποίηση των μέτρων αναδιάρθρωσης και επένδυσης, και η εμπειρία τους θα μπορούσε συνεπώς να έχει θετική συμβολή. Με βάση τα ανωτέρω, η THA πρότεινε τότε να δοθούν και στις δύο εταιρείες κίνητρα για τη μείωση του κόστους. Τα ποσά αυτά θα έπρεπε αφενός μεν να είναι αρκετά σημαντικά ώστε να αποτελούν ουσιαστικά ελκυστικό κίνητρο αφετέρου δε να είναι σε λογική σχέση με το συνολικό ύψος των δαπανών. Έτσι συμφωνήθηκε ανώτατο όριο 20 εκατ. DEM για κάθε επιχείρηση. Στην περίπτωση της Carpoleuna και της Linde επομένως, οι επιστροφές ποσών αποτελούν ένα αντίτιμο ανάλογο με την επιτυχή συμβολή των επενδυτών στη μείωση του κόστους.

Η Επιτροπή πάντως δεν συμφωνεί με αυτή την επιχειρηματολογία. Το σχέδιο της InfraLeuna βασίζεται στην υπόθεση ότι το ουσιαστικό όφελος όλων των συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτών και των μετόχων, συνίσταται αποκλειστικά στη παροχή υποδομής και στην εγκατάσταση νέων επενδυτών στην περιοχή της εγκατάστασης. Τούτο σημαίνει, καταρχήν, ότι για την παροχή των υπηρεσιών της InfraLeuna καταβάλλεται αντίτιμο το οποίο καλύπτει όλες τις δαπάνες συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών ανάπτυξης. Μόνο βάσει αυτής της αρχής, που οι γερμανικές αρχές τόνισαν επανειλημμένα, μπορεί η Επιτροπή να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι κανένα από τα μέρη δεν επωφελήθηκε από μέτρα που συνιστούν ενίσχυση. Η καταβολή ποσών ως κίνητρο θα ήταν αντίθετη προς το σύστημα αυτό. Πρώτον, οι γερμανικές αρχές δεν κατάφεραν να διευκρινίσουν ποιο έργο, τόσο ποσοτικά όσο και ποσοτικά, παρήγαγαν πράγματι οι επενδυτές. Συνεπώς, κατά την άποψη της Επιτροπής, δεν υπάρχει έργο των επενδυτών έτσι ώστε να αιτιολογείται αντίτιμο. Αντίθετα, η κρατική επιχορήγηση εμφανίζεται ως μονομερής συμβολή του δημοσίου που συνιστά σημαντικό στοιχείο της ενίσχυσης. Από την άλλη πλευρά, η καταβολή ποσών ως κίνητρο αποτελεί για τους επενδυτές οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο δεν μπορεί να εγκριθεί ως ενίσχυση διότι αντίθετα με την περίπτωση της Dow, η Linde AG και η Carpoleuna δεν συμβάλλουν σημαντικά στο σχέδιο.

Η Επιτροπή καταλήγει επομένως στο συμπέρασμα ότι η καταβολή ποσών ως κίνητρο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Συμπέρασμα για το 3: Το ποσό ύψους 700 εκατ. DM για επενδύσεις και αναδιάρθρωση δεν αποτελεί ενίσχυση. Για να εξασφαλισθεί τούτο πρέπει, ωστόσο, να πληρούνται ορισμένοι όροι και προϋποθέσεις.

4. Κεφάλαιο κίνησης

Το BvS θα διαθέσει στην InfraLeuna 30 εκατ. DEM ως κεφάλαιο κίνησης κατά τη διάρκεια της φάσης αναδιάρθρωσης. Η χρήση του καταβληθέντος κεφαλαίου κίνησης πρέπει να αποδεικνύεται ανά τρίμηνο. Για τον σκοπό αυτό θα υποβάλλονται στο BvS έγγραφα βάσει των οποίων το BvS θα είναι σε θέση να ελέγχει το ύψος των δαπανών και την αναγκαιότητά τους. Εφόσον η InfraLeuna είναι σε θέση να καλύπτει με δικούς της πόρους τις δαπάνες δεν επιτρέπεται η χρήση δημοσίων πόρων.

Η Επιτροπή διατηρεί, καταρχήν, επιφυλάξεις όσον αφορά τη χορήγηση κεφαλαίου κίνησης διότι η μείωση των δαπανών ενδέχεται να αποβεί προς όφελος της επιχείρησης και επομένως να οδηγήσει σε νόθευση του ενδοκοινοτικού ανταγωνισμού.

⁽²³⁾ Βλέπε υποσημείωση 11.

Κατά την άποψη της Επιτροπής πάντως, η χορήγηση κεφαλαίου κίνησης στην περίπτωση της InfraLeuna πρέπει να αξιολογηθεί όπως η ανάληψη του κόστους επένδυσης και αναδιάρθρωσης από το δημόσιο. Επομένως, πρέπει να αποκλειστεί το όφελος της InfraLeuna διότι δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει τους πόρους αυτούς προς όφελός της αλλά για την επίτευξη του προβλεπόμενου σκοπού και για το αντικείμενο της εταιρείας. Δεν μπορεί να υπάρξει ούτε όφελος του τελικού καταναλωτή διότι οι δαπάνες που καλύπτονται από το καταβληθέν κεφάλαιο κίνησης πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό των τιμών και επομένως δεν είναι δυνατή η μείωση των τιμών. Δεν υπάρχει επίσης περίπτωση να ωφεληθούν οι μέτοχοι της InfraLeuna διότι οι αναφερόμενες μηχανισμοί ελέγχου με τη μορφή που θεωρεί αναγκαία η Επιτροπή, επαρκούν για να μην επιτρέψουν τη χρήση των πόρων για μη προβλεπόμενους σκοπούς.

Συμπέρασμα: Το ποσό ύψους 30 εκατ. DEM ως κεφάλαιο κίνησης υπέρ της InfraLeuna δεν αποτελεί ενίσχυση.

5. Αντιστάθμιση ζημιών

Η InfraLeuna διαθέτει μια πολύπλοκη διάρθρωση που βασίζεται στην ισορροπία των διαφόρων συμφερόντων και στην απαγόρευση της ευνοϊκής ή δυσμενούς μεταχείρισης των μεμονωμένων μετόχων. Η Επιτροπή συμφωνεί με τη βασική αρχή και τη θεωρεί καταρχήν θετική. Όμως, παρά το ισορροπημένο σύστημα ελέγχου, παραμένει ο κίνδυνος να χρησιμοποιηθεί η χορηγούμενη αντιστάθμιση ζημιών για την επιδότηση των τιμών. Κατά την άποψη της Επιτροπής, δεν μπορεί να υπάρξει επομένως τελική αποδοχή του βασικού σχεδίου παρά μόνον εφόσον αποκλεισθεί οριστικά η επιδότηση των τιμών απαγορεύοντας την αντιστάθμιση των ζημιών. Κατά την άποψη της Επιτροπής, αυτή δεν είναι άλλωστε αναγκαία. Οι γερμανικές αρχές υποστήριξαν ότι η αντιστάθμιση των ζημιών συμφωνήθηκε κυρίως για να καλύψει, για εξασφάλιση, διάφορους μεμονωμένους κινδύνους των οποίων η εμφάνιση και η έκταση δεν μπορούσαν να προβλεφθούν κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης. Η εν λόγω «προληπτική» εξασφάλιση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από την Επιτροπή και τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι δεν εμφανίστηκαν οι κίνδυνοι.

Συμπέρασμα: Η Επιτροπή καταλήγει επομένως στο συμπέρασμα ότι η αντιστάθμιση των ζημιών δεν μπορεί να εγκριθεί. Σε περίπτωση που αυτή καθίσταται αναγκαία πρέπει να κοινοποιηθεί χωριστά και να εγκριθεί από την Επιτροπή.

6. Οι ενδοισμοί των λοιπών ενδιαφερομένων

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι ενδοισμοί που εξέφρασαν οι λοιποί ενδιαφερόμενοι είναι αβάσιμοι. Τα περισσότερα μέτρα δεν αποτελούν ενίσχυση και μπορεί να αποκλειστεί η άμεση ωφέλεια μεμονωμένων επιχειρήσεων και, κατά συνέπεια, η δυνατότητα μείωσης του κόστους παραγωγής και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας. Επομένως δεν απαιτείται η μείωση της παραγωγικής ικανότητας σύμφωνα με το κοινοτικό πλαίσιο για τον τομέα των συνθετικών ινών.

Επιπλέον, οι προσφερόμενες υπηρεσίες αποτελούν, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους, υπηρεσίες υποδομής που παρέχονται σε επίπεδο

αποκλειστικά περιφερειακό. Τόσο η κατάχρηση των καταβληθέντων πόρων όσο και η αύξηση των μεμονωμένων παραγόντων κόστους αποκλείονται λόγω του εκτεταμένου συστήματος ελέγχου. Η βασική αρχή που ακολουθείται στην περίπτωση της InfraLeuna, να διαφηνίζεται η περιοχή της εγκατάστασης με επιχειρήσεις της εγκατάστασης και να αναφέρονται αυτές ονομαστικά στις διαφηνίσεις δεν προκαλεί, κατά την άποψη της Επιτροπής, προβλήματα εφόσον αυτές συμμετέχουν ανάλογα στο κόστος. Επειδή οι δαπάνες αναλαμβάνονται εκάστοτε εξ' ημισείας από την InfraLeuna και από τη σχετική επιχείρηση, πληρούται η προϋπόθεση αυτή.

Επιπλέον, η Επιτροπή απορρίπτει τους ενδοισμούς ότι στους ανταγωνιστές της Carroleuna και της Linde AG δεν θα επιτραπεί να εγκατασταθούν στην περιοχή. Στα νέα ομόσπονδα κράτη και ιδίως, στο ομόσπονδο κράτος Σαξονία-Anhalt, υφίσταται μεγάλη προσφορά βιομηχανικών εκτάσεων τις οποίες μπορεί να αγοράσει ανά πάσα στιγμή μια επιχείρηση οπότε οι ανταγωνιστές μπορούν να εγκατασταθούν εκεί με τους ίδιους όρους με τη Carroleuna και τη Linde AG.

Όσον αφορά την εγκατάσταση ειδικότερα στη Leuna και τη δυναμική συμμετοχή στην InfraLeuna ως μετόχου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η σύμβαση ιδιωτικοποίησης προβλέπει την προστασία από τους ανταγωνιστές: σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης οι μέτοχοι έχουν δικαίωμα άρνησης όταν το BvS ασκεί το δικαίωμά του να πωλεί εκτάσεις σε άμεσους ανταγωνιστές της InfraLeuna ή των άλλων μετόχων. Το άρθρο 3 παράγραφος 4 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης προβλέπει ότι άμεσος ανταγωνιστής ενός μετόχου μπορεί να αποκτήσει συμμετοχή στην InfraLeuna μόνο με τη ρητή έγκριση όλων των μετόχων. Τούτο έχει σημασία όσον αφορά το δικαίωμα αγοράς του BvS (άρθρο 3 παράγραφος 5 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης) που υποχρεώνει την Carroleuna και τη Linde AG να εκχωρούν εκάστη 1% της συμμετοχής τους στον επενδυτή της επιλογής του BvS.

Η Επιτροπή διαπίστωσε σχετικά ότι στο εταιρικό δίκαιο είναι σύνηθες να απαιτείται η έγκριση του συνόλου των μετόχων για την είσοδο ενός νέου μετόχου σε μία εταιρεία περιορισμένης ευθύνης αλλά, εκτός αυτού, προβλέπεται η πώληση μέχρι του 4% των μετοχών έτσι ώστε η προστασία έναντι των ανταγωνιστών του άρθρου 3 παράγραφος 4 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης καθίσταται περιττή. Λόγω του ότι είναι σύνηθες η ρήτρα αυτή δεν δημιουργεί ενδοισμούς κατά την άποψη της Επιτροπής.

Η Επιτροπή έχει πάντως διαφορετική άποψη όσον αφορά το δικαίωμα άρνησης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης. Δεν αιτιολογείται ο αποκλεισμός των ανταγωνιστών που φαίνεται ότι επιτρέπεται με τη ρύθμιση αυτή. Αντίθετα, λαμβάνοντας υπόψη την ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων των μετόχων και τη βασική αρχή για τη μη εισαγωγή διακρίσεων που ακολουθεί υποχρεωτικά η InfraLeuna ο αποκλεισμός αυτός δεν φαίνεται να συμβαδίζει με τη βασική αρχή.

7. Τελικό συμπέρασμα

Η Επιτροπή συμφωνεί με τη γενικότερη αρχή στην οποία βασίζεται η InfraLeuna. Με την ιδιωτικοποίηση των χημικών εγκαταστάσεων ανατέθηκε στο δημόσιο ένα δυσχερές καθήκον: ήταν υποχρεωμένο

αφενός μεν να λάβει υπόψη τα υφιστάμενα δεδομένα της περιοχής, αφετέρου δεν να παρακολουθεί ταυτόχρονα την σταδιακή ανάπτυξη της, να καλύπτει τις ανάγκες των εγκατεστημένων επιχειρήσεων και να αναταποκρίνεται στις αναληφθείσες υποχρεώσεις στα πλαίσια των ιδιωτικοποιήσεων. Μετά από πολυετείς άκαρπες προσπάθειες των THA/BvS για την εξεύρεση ενός ιδιώτη επενδυτή για την υποδομή, η ανευρεθείσα βασική λύση αποτελεί, κατά την άποψη της Επιτροπής, την καλύτερη λύση. Με τον τρόπο αυτό το δημόσιο μπορεί να εκπληρώσει το καθήκον του όσον αφορά την ιδιωτικοποίηση των επιχειρήσεων στα να ομόσπονδα κράτη και να το φέρει εις πέρας.

Από την έρευνα προέκυψε ότι τα προβλεπόμενα μέτρα δεν ευνοούν κάποιον από τους συμβαλλομένους εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει η Επιτροπή. Τα μέτρα επιτρέπουν τη βιωσιμότητα της InfraLeuna και κατά το χρονικό διάστημα που ακολουθεί μετά το πέρας της φάσης αναδιάρθρωσης επιτυγχάνεται εξισορροπημένη ταμειακή ροή έτσι ώστε να θεωρείται εξασφαλισμένη η μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της InfraLeuna.

Η Επιτροπή διαπιστώνει επιπλέον ότι ενδέχεται να απαιτηθεί η αύξηση των δαπανών για μέτρα επένδυσης και αναδιάρθρωσης. Εφόσον, επομένως, θεωρηθεί αναγκαία η εκτέλεση πρόσθετων έργων ή σε περίπτωση που λόγω εξωτερικών παραγόντων αυξηθεί το κόστος των επενδύσεων και της αναδιάρθρωσης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις ή για αναδιάρθρωση μέχρι 100 εκατ. DEM κατ' ανώτατο όριο από το ποσό που προβλέπεται για την εκκαθάριση της περιοχής. Η μεταφορά των πόρων επιτρέπεται όμως να γίνει μόνο με την έγκριση του BvS το οποίο υποχρεούται να ελέγξει την αναγκαιότητα και την καταλληλότητα των μέτρων. Δεν επιτρέπονται άλλες αλλαγές στον προϋπολογισμό.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα ακόλουθα ποσά που χορηγήθηκαν από τη Γερμανία στην InfraLeuna Infrastruktur und Service GmbH (στο εξής InfraLeuna) δεν αποτελούν ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ:

Ποσά για επενδύσεις και αναδιάρθρωση μέχρι	700 εκατ. DEM
Ποσά για την εκκαθάριση της περιοχής μέχρι	288 εκατ. DEM
Κεφάλαιο κίνησης μέχρι	30 εκατ. DEM
Σύνολο	1 018 εκατ. DEM

Άρθρο 2

Ένα τμήμα των δαπανών για την αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών οι οποίες ανέρχονται συνολικά σε 150 εκατ. DEM και του οποίου το ύψος δεν μπορεί να εκτιμηθεί αποτελεί ενίσχυση

κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, είναι όμως συμβιβασίμο με την κοινή αγορά. Το υπόλοιπο ποσό δεν αποτελεί ενίσχυση.

Άρθρο 3

Η Γερμανία εξασφαλίζει ότι όλες οι υπηρεσίες που διαθέτει και προσφέρει η InfraLeuna θα παρέχονται αδιακρίτως σε όλες τις εγκατεστημένες στην περιοχή επιχειρήσεις, έναντι κατάλληλου αντιτίμου.

Άρθρο 4

Η Γερμανία εξασφαλίζει ότι θα τροποποιηθεί η σύμβαση ιδιωτικοποίησης μεταξύ της InfraLeuna, της Linde, της Caproleuna και του Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben καθώς και το καταστατικό της InfraLeuna τηρώντας τα ακόλουθα:

1. Η σύμβαση ιδιωτικοποίησης και ιδίως το άρθρο 12, θα τροποποιηθεί προκειμένου να αποκλειστεί η ανάληψη της αντιστάθμισης ζημιών ύψους 50 εκατ. DEM από το Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben.
2. Η σύμβαση ιδιωτικοποίησης και ιδίως το άρθρο 3, θα τροποποιηθεί ώστε κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης (μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000) το Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben να διατηρήσει στην InfraLeuna μερίδιο τουλάχιστον 1%.
3. Η σύμβαση ιδιωτικοποίησης θα τροποποιηθεί έτσι ώστε κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης και για μια περίοδο 15 ετών μετά το πέρας αυτής κανείς από τους μετόχους δεν θα κατέχει μερίδιο μεγαλύτερο από 24,5%. Θα εξασφαλιστεί ότι η συμμετοχή της Caproleuna και της Linde θα μειωθεί σε 24,5% σε κάθε περίπτωση. Στη δεύτερη πρόταση του άρθρου 3 παράγραφος 5 οι λέξεις «[...] στο τέλος της φάσης αναδιάρθρωσης [...]» θα διαγραφούν έτσι ώστε το BvS να μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να ασκήσει το δικαίωμα αγοράς που έχει. Η πρώτη πρόταση του άρθρου 3 παράγραφος 3 θα τροποποιηθεί έτσι ώστε κανείς αγοραστής να μην μπορεί να αποκτήσει στην InfraLeuna μερίδιο μεγαλύτερο από 24,5%.
4. Θα διαγραφεί η ρήτρα προτίμησης του άρθρου 11 παράγραφος 3 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης.
5. Η σύμβαση ιδιωτικοποίησης και ιδίως το άρθρο 11 παράγραφος 3, στοιχείο β) θα τροποποιηθεί έτσι ώστε σε περίπτωση που θεωρηθεί αναγκαία η εκτέλεση πρόσθετων έργων ή σε περίπτωση που λόγω εξωτερικών παραγόντων αυξηθεί το κόστος των επενδύσεων και της αναδιάρθρωσης, να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις ή για αναδιάρθρωση μέχρι 100 εκατ. DEM κατ' ανώτατο όριο από το ποσό που προβλέπεται για την εκκαθάριση της περιοχής. Η μεταφορά των πόρων επιτρέπεται όμως να γίνει μόνο με την έγκριση του BvS το οποίο υποχρεούται να ελέγξει την αναγκαιότητα και την καταλληλότητα των μέτρων. Δεν επιτρέπονται άλλες αλλαγές στον προϋπολογισμό.

6. Το άρθρο 14 παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο της σύμβασης ιδιωτικοποίησης θα διαγραφεί οριστικά.
7. Στο άρθρο 6 παράγραφος 2, δεύτερη πρόταση της σύμβασης ιδιωτικοποίησης θα διαγραφούν οι λέξεις «ή σε άμεσους ανταγωνιστές της InfraLeuna».
8. Το άρθρο 15 παράγραφος 2 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης θα τροποποιηθεί έτσι ώστε να διατηρηθεί η υποχρέωση λειτουργίας των εγκαταστάσεων από την InfraLeuna για χρονική διάρκεια 15 ετών μετά το πέρας της αναδιάρθρωσης (31 Δεκεμβρίου 2000).
9. Το άρθρο 11 του καταστατικού της InfraLeuna θα τροποποιηθεί έτσι ώστε το άρθρο 6 παράγραφος 5, στοιχείο α) του καταστατικού να μπορεί να τροποποιηθεί ή να διαγραφεί μόνο με την ομόφωνη απόφαση των μετόχων. Στο άρθρο 6 παράγραφος 5 στοιχείο α) του καταστατικού της InfraLeuna θα διαγραφούν οι λέξεις «όπου η συνολική αξία της σύμβασης υπερβαίνει 1 εκατ. DEM ετησίως ή 5 εκατ. DEM κατά τη διάρκεια της σύμβασης».
10. Το καταστατικό, ιδίως το άρθρο 13 παράγραφος 4 και το άρθρο 3, πρέπει να συμπληρωθεί έτσι ώστε να προβλέπεται ότι η απαγόρευση διανομής μερισματος και η υποχρέωση της InfraLeuna να τηρεί την αρχή του χαμηλού κέρδους θα διατηρηθεί για τουλάχιστον 15 χρόνια μετά το τέλος της αναδιάρθρωσης.

Άρθρο 5

Η Γερμανία εξασφαλίζει ότι η αγορά μετοχών της InfraLeuna θα πραγματοποιείται με βάση την αξία των μετοχών στην αγορά. Η αξία των μετοχών της InfraLeuna στην αγορά θα καθορισθεί από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Η μελέτη αυτή θα λάβει υπόψη της τα κέρδη της InfraLeuna σε χρονική διάρκεια 15 ετών μετά το πέρας της αναδιάρθρωσης και το μη διανεμόμενο κέρδος. Οι αγοραστές μετοχών της επιχείρησης πρέπει να καταβάλλουν την τιμή αυτή που θα προσδιορισθεί. Εφόσον προκύψει ότι η τιμή της αγοράς είναι στην πραγματικότητα μεγαλύτερη από την ονομαστική αξία των μετοχών, η Caroleuna και η Linde AG θα καταβάλλουν την αντίστοιχη διαφορά στο BvS.

Άρθρο 6

1. Η Γερμανία αποστέλλει αντίγραφο της τροποποιημένης σύμβασης στην Επιτροπή εντός ενός μηνός από τη σύναψή της.

2. Η Γερμανία κοινοποιεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ τις αποκλίσεις από την τροποποιημένη σύμβαση καθώς και κάθε χορήγηση φορολογικών απαλλαγών ή άλλων πλεονεκτημάτων.

Άρθρο 7

1. Η Γερμανία αποστέλλει στην Επιτροπή τις εξαμηνιαίες εκθέσεις για την πρόοδο της αναδιάρθρωσης και για τα ποσά που καταβάλλονται πραγματικά με βάση τα διάφορα σημεία της σύμβασης ιδιωτικοποίησης, έτσι ώστε η Επιτροπή να είναι σε θέση να ελέγξει την τήρηση της παρούσας απόφασης. Οι εκθέσεις θα υποβάλλονται κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους μετά τη χρονική περίοδο αναφοράς.

2. Η Γερμανία αποστέλλει επίσης στην Επιτροπή τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 και στο άρθρο 11 παράγραφος 3 της σύμβασης ιδιωτικοποίησης, τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 καθώς και τις τριμηνιαίες εκθέσεις για τις επενδύσεις, που πρέπει να έχουν αξιολογηθεί προηγουμένως από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα όσον αφορά το ύψος των δαπανών και την αναγκαιότητα των μέτρων. Ο τελικός απολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 4, αποστέλλεται επίσης στην Επιτροπή.

Άρθρο 8

Η Γερμανία δεν χορηγεί περαιτέρω πόρους στην Infraleuna για το σχέδιο αναδιάρθρωσης που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 9

Η Γερμανία ενημερώνει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έλαβε για την εφαρμογή της.

Άρθρο 10

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 25 Νοεμβρίου 1998.

Για την Επιτροπή
Karel VAN MIERT
Μέλος της Επιτροπής